

Euripides

Medea

Çev: Metin Balay

TRAGEDYA ve EURİPİDES

Metin Balay

Tragedya İ.Ö 5. yüzyılda ortaya çıkmış ve en parlak örneklerini bu yüzyılda vermiş özgün bir tiyatro biçimi. Aisküylos, Sofokles ve Euripides en önemli tragedya yazarları. Tragedyanın nasıl doğduğu ve geliştiği üzerine çeşitli görüşler var. Bu görüşlerin bir kısmı arkeolojik verileri, bir kısmı sosyo-ekonomik ve siyasi tarihi, bir kısmı da antropolojiyi esas alıyor. Dolayısıyla her biri ayrı ayrı yönlerini tanımlıyor bu sürecin ve gerçekliğin. Resimin tamamını görebilmek için de bu görüşleri bir araya toplamak gerekiyor. Bu durumda da ortaya şöyle bir tablo çıkıyor:

Üretim araçları üzerindeki özel mülkiyeti bilmeyen ilkel topluluktan özel mülkiyetli topluma geçişle birlikte ilkel topluluk sınıflar halinde parçalanıyor ve ilk olarak ortaya mülk sahibi sınıflar sınıfı ile mülksüzler sınıfı çıkıyor. Daha sonra Ege Denizinin iki kıyısında coğrafyanın da katkılarıyla bu iki sınıfın değişik alanları oluşuyor. En önemli alışım da tüccar sınıfı. Bu sınıf giderek siyasi erki de eline geçiriyor ve bu gün demokrasi adıyla bilinen, Antik Yunan dünyasına has yönetim biçimi ortaya çıkıyor.

Bu tarihsel süreç, tiyatro alanında da şöyle yansıyor: İlkel topluluğun kendini ortaya koyma biçimi olan ritüel de toplumun sınıflar halinde parçalanmasıyla parçalanıyor ve ritüelin içinde birarada bulunan zıt karakterdeki öğeler, aynı toplumsal yapıda olduğu gibi bağımsızlıklarını kazanıyorlar ve gelişmeye başlıyorlar. İlkel toplulukta düşük üretim düzeyi nedeniyle birarada bulunan her türlü zıtlık, özel mülkiyetin bu düşük üretim düzeyini parçalayan gücüyle açığa çıkıyor ve bu da toplumsal üreticiliğin olağanüstü derecede artmasına yol açıyor. Bu üreticilik de en fazla sanat alanında görünüyor. Özellikle tiyatrodaki bu süreç ilkin *epos*'un (yani sözün) ve *dramenon*'un (yani taklitli eylemin) ortaya çıkışıyla yansıyor. Daha sonra toplumsal yapıdaki alışımlar gibi tiyatrodaki alışımlar yaşanıyor ve bu alışımların özgün bir örneği olarak da "tragedya" ortaya çıkıyor.

Bütün araştırmacıların üzerinde anlaştıkları bir konu, bu sürecin en berrak şekliyle yaşandığı İ.Ö. 5. yüzyıl Atina'sının aslında oldukça muhafazakâr bir toplum olduğu. Dolayısıyla muha-

fazakâr Atina'nın sanatı da muhafazakâr oluyor. Yani sanat ve özellikle de tiyatrodan, toplumsal yapıyı yeniden üretmesi bekleniyor. Hatta bu yüzyıldan bir yüzyıl sonra yeryüzünün ilk sanat kuramını kaleme alan Aristoteles bile *Poetika*'sında bunu bekliyor.

İşte aynı yüzyıl içinde, yukarıda da adını andığımız üç tragedya yazarı, Aisküylos, Sofokles ve Euripides yaşıyorlar. Bunlardan Aisküylos, Sofokles ve Euripides'ten önce yaşamış; Sofokles ile Euripides ise neredeyse çağdaş.

Euripides oldukça geç yaşlarda, yaklaşık 30'lu yaşlarda oyun yazmaya başlamış ve yaşamı boyunca da 90 kadar oyun yazmış. Bunlardan 17'si elimize ulaşmış durumda. Bu rakam Aiskühilos ve Sofokles'ten kalanların toplamından daha fazla. Buna karşılık, bu oyunların yer aldığı yarışmalarda, ki bu oyunlar sadece bu yarışmalarda yer almak için yazılıyorlardı, Euripides yaşarken sadece 4 ödül alabilmiş, beşinci ödülü de yazdığı *Bakkhalar* oyununun ölümünden sonra oğlu tarafından sahnelenmesi sayesinde almış. Yani nereden bakarsak bakalım karşımızda aykırı bir tiyatro insanı var. Euripides'e yaklaşırsanız bu noktayı hiç akıldan çıkarmamak gerek.

Öncelikle bunu saptayan Aristoteles: Euripides'e "en trajik ozan" diyor, ama öte yandan da yapıtlarının iyi bir tragedyanın taşıdığı özellikleri taşımadığını söylüyor. Örneğin *Medea*'daki Aegeus sahnesini organik yapıyla uyumsuz buluyor, oyunun sonunda da Medea'nın *deus ex machina*'ya binerek elini kolunu sallaya sallaya gitmesini trajik etki açısından eleştiriyor. Koro'ya yönelttiği eleştiriler ayrı. Ona yaptığı en büyük eleştiri ise Euripides'in "insanları olmaları gerektiği gibi değil, oldukları gibi betimliyor" olması. Aristoteles'in bu dediği doğruysa, bundan daha büyük bir övgü olamazdı herhalde.

Euripides'i bu nedenle *gerçekçiliğin babası* sayanlar bile var. Ama bu çaba ona epey pahalıya mal olmuş; muhafazakâr Aristofanes tarafından hep alaya alınmış; yaşamının son yıllarını gönüllü bir sürgünde, Makedonya'da geçirmiş. Hatta gençlikteki heykeliyle son yıllarda yapılan heykelini karşılaştıran tiyatro tarihçisi Dietrich, onun bu yıllarla orantılı olmayan bir biçimde çökmüş olduğuna dikkat çekiyor. "Sahneye çıkmış filozof" be-

timlemesini hak etmenin bedeli öyle kolay kolay ödenmiyor.

Öyle sanıyorum ki, Euripides yaşamı boyunca içinde yaşadığı toplumla ve bu toplumun sanat ortamıyla hep çelişki ve çatışma içinde olmuş. Bu hem sosyal boyutta, hem de sanatsal anlamda... Yaşadığı günün toplumsal ve insani çelişkilerini derinden hissetmiş. Belki bunda, diğer tragedya yazarları gibi soylu bir kökenden gelmeyip sıradan bir vatandaş olmasının payı vardır. Bugün bütün araştırmacılar onun bu sanatsal ve insani çatışmalarını yansıttığı yapıtlarını tarihsel, siyasal, ekonomik, sosyal, psikolojik ve dramaturjik olarak çözümleyip sonuçlara varmaya çalışıyorlar. Bütün bu çözümlerle beslenmek gerek ki Euripides'in ruhuna ulaşabilelim.

Medea da onun yarışmada ancak ikinci olabilmiş bir oyunu. Ama okuduğumda gördüğüm, bir oyuncuya prova etmek, oynamak, oyunculuğun hazzını tatmak için olağanüstü olanaklar tanıyan bir oyun olduğu. Belki de Euripides'in, Aiskühilos ve Sofokles'ten farkı, tiyatrodan onlar gibi toplumsal bir işlev beklemeyip *oyunmak üzere* oyunlar yazmasıdır. Belki de kendi oyunculuğunun da payı vardır oynanabilen oyunlar yazmasında. Tiyatroyu burnu büyük bir sanat olarak algılamayıp yaşayan anın önemini vurgulayan bir sahnelemeyle de, seyircinin seyretmeye doyamayacağı bir oyun olur gibi geliyor bana.

Euripides efsaneden aldığı öyküde büyük değişiklikler yapmış. Efsaneye göre çocuklarını öldüren Medea değil, çocukları ölüyor. Ayrıca Korent'e bir kraliçe olarak kabul ediliyor efsanede ama oyunda bir yabancı, bir "öteki". Efsaneden olan sapmalara belki de Euripides'in kendi toplumu ve çağıyla yaşadığı o itiş kakış yol açmış olabilir. Yani yaşadığı dünyayla olan bir hesabı var Euripides'in ve bu yolda efsane onun için sadece bir malzeme. Belki de bu yüzden Euripides'i modern yazarların ilki olarak sayıyorlar.

Çevirirken de özgün yapıttaki ölçü, yezin ve dize yapısını olabildiği kadar korumaya çalıştım. Bir yandan da kişilerin nutuk atıyor değil, konuşuyor olduklarını unutmadım. Umarım okurken de oynama zevkini alırsınız.

Temmuz, 2006-İstanbul

KİŞİLER

SÜTNİNE

LALA

(Medea'nın oğullarının)

MEDEA

KORO

Korentli Kadınlar

KREON

Korent Kralı.

IASON

Medea'nın kocası

AEGEUS

Atina Kralı.

HABERCI

MEDEA'NIN İKİ OĞLU

Sahne: Korent'te İason'un evinin önü.

SÜTNİNE

Hiç gitmemiş olsalardı keşke! Keşke Argos teknesi

Kanatlanıp da geçmemiş olsaydı kayaların lacivert-gri

çenelerinin arasından,

Keşke hiç gitmeseydi Kolkhis'e!* Pelion yamaçlarındaki

çamlar keşke

Balta nedir hiç bilmemiş olsalardı, keşke düşmeselerdi toprağa

Kesilmeselerdi, kürek olmak için yiğitlerin ellerinde,

Pelias'ın çağrısına uyup da Altın postu bulmaya giden

yiğitlerin, keşke!

Bütün bunlar olmamış olsaydı, ne Medea,

Hanımım, deliye dönüp de İason'un aşkıyla

Yelken açmış olurdu İolkus kentinin surlarına; ne de,

Pelias'ın kızları onun isteğiyle babalarını öldürdüklerinde

İason ve çocuklarıyla yaşamaya gelirdi buraya,

Korent'e. Sürgün olarak geldiği bu şehirde,

Yurttaşlar hoş karşıladılar onu; O da İason'a her şeyde

İtaat etti. İşte evliliği sakınmanın en sağlam yolu:

Bir kadının itaatkâr bir biçimde boyun eğmesi kocasının

isteklerine.

Ama yaşadığı dünya şimdi ona düşman kesildi, yaralıyor onu

En çok sevdiğiyle, en derinden. İason ihanet etti,

Kendi oğullarına ve hanımına, soylu bir yatakta,

Korent kralıyla işbirliği yapmak için. Evlendi,

Kreon'un kızı Glauke ile. Zavallı Medea! Küçük düşmüş,

utanç içinde

*Kolkhis: Gürcistan'da bir kent.

Bağırıp çağırıyor deliler gibi, İason'un ettiği kutsal yemini,
Verdiği sözleri hatırlatıyor ve çağırıyor Tanrıları
Şahit olsunlar diye, sadakatine karşılık aldığı bu teşekkürle.
Hiçbir şey yemiyor, yığılıp kalmış yatıyor acı içinde,
Gözyaşlarıyla eritiyor uzun saatleri. İlk duyduğu andan beri
İason'un aşağılık davranışını, ne gözlerini kaldırdı,
Ne de yüzünü katı topraktan; ve arkadaşları
Akıl vermeye çalıştıklarında ona, denizdeki bir kaya ya da
bir dalga

Oluyor sanki, hiçbir şey işitmiyor; yalnız bazen öteye
çeviriyor

O güzel başını, konuşuyor kendi kendine ve feryat ediyor
Yüksek sesle sevgili babası, anayurdu ve evi için,
İhanet edip terk ettiği, gelebilmek için buraya
Şimdi onu reddeden ve aşağılayan bu adamla. Zavallı Medea!
Şimdi

Acı içinde öğreniyor, toprağından kopmadan yaşayanların,
Ne kadar şanslı olduklarını. Nefret ediyor oğullarından:
Görmek istemiyor onları. Korkarım
Korkunç bir niyet şekilleniyor aklında.
Ürkütücü bir kadın Medea; onun düşmanı olan kimse
Kolay bir zafer beklemesin asla.

Oğulları spor yapmışlar, geliyorlar işte. Aldırmıyorlar
Annelerinin başına gelen bu acımasız felakete. Ne de olsa
Genç onlar; acı veren düşünceler yakışmaz genç beyinlere.

(Lala ve Medea'nın iki oğlu girerler.)

LALA

Sütnine, hanımımın evinin yaşlı hizmetçisi, söyle bana
Ne yapıyorsun böyle dikilmiş kapıda, tek başına,
Söylenip duruyorsun kendi kendine, dile getirip acıları?
Ha? Medea ne diyor yalnız bırakılmaya?

SÜTNİNE

Eski dostum, İason'un oğullarının Lala'sı, sadık bir köle
Hanımuna inen darbeleri hissedip, acı çeker yüreğinde.

Bana da çok ağır geldi, dayanamadım; çıktım dışarıya,
Geldim buraya, anlattım hanımımın başına gelen felaketleri
yere göğe.

LALA

Zavallı kadın! Ağlıyor mu hâlâ?

SÜTNİNE

Hâlâ ağlıyor mu ha?

Kıskanıyorum seni. Yeni doğdu üzüntüsü, büyümedi daha.

LALA

Zavallı deli! O benim hanımım, böyle konuşmamalıyım gerçi,
Ama gözyaşlarını saklasa iyi olur, daha duymadı betelerini.

SÜTNİNE

Beteri mi? Ne? Saklama benden. Ne oldu?

LALA

Şey, hiçbir şey olmadı. Özür dilerim, ağzımdan öyle kaçtı.

SÜTNİNE

Bana bak, köleyiz ikimiz de; karanlıkta bırakma beni.

Bu kadar büyük bir sır mı? Tutabilirim dilimi.

LALA

Kutsal Peirene çeşmesinin oraya gitmiştim,
Hani yaşlıların zar attıkları sıralar var ya oraya;
Onları dinlemediğimi sandıkları bir sırada duydum birini,
Diyordu ki, Kreon, Korent Kralı, gönderecekmiş oğlanları
Buradan uzaklara, sürgüne, tabii analarını da.
Söylenenler doğru mu bilmem orasını. Değildir umarım.

SÜTNİNE

Ama İason, herhalde seyirci kalmayacaktır oğullarının,
Sürgüne gönderilmesine, analarıyla kavgalı olsa bile.

LALA

Yeni aşk, kovup eskisini geçti yerine. Dostu değil İason,
Bu evin.

SÜTNİNE

Başımızdaki dertten kurtulmadan eğer eklemek zorundaysak
yeni bir derdi

Eskisinin üzerine, mahvolduk o zaman.

LALA

Dinle, ama bundan Medea'ya söz etmenin zamanı değil daha!
Sesini çıkarma, hiçbir şey söyleme ha!

SÜTNİNE

Çocuklar, duyuyor musunuz,
Babanız İason'un nasıl bir baba olduğunu? Lanet olsun!
Hayır, lanet okuyamam, o benim efendim. Ama yine de
Suçlu; ihanet etti yakınlarına ve sevdiklerine.

LALA

Hangi insan suçlu değil ki? Daha öğrenemedin mi,
Herkesin kendini komşusundan daha çok sevdiğini.
Bu oğlanlar babaları için bir hiç artık: Âşık o.

SÜTNİNE

Haydi çocuklar, girin artık eve. Her şey girecek yoluna...

(Çocuklar biraz uzaklaşırlar.)

Elinden geleni yap, yalnız kalsınlar, Medea
Bu kötü ruh halinde kaldıkça, sakın yaklaştırma.
Nasıl baktığını gördüm onlara, çılgın bir boğa gibi.
Yapmaya çalıştığı bir şey var; şunu bilirim ki,
Öfkesi dinmeyecek kurbanını bulana kadar.
Tanrıların izniyle düşmanları vurur, kurtulur dostlar.

(Evin içinden Medea'nın sesi gelir.)

MEDEA

Ah, ah! Ne acı, ne zavallı bir durum bu!
Ne yapacağım ben şimdi? Ölse keşke!

SÜTNİNE

İşte! Duydunuz, anneniz
İnletiyor yüreğini, parçalıyor hiddetini.
Çabuk olun çocuklar, girin içeri;
Ve sakın görünmeyin onun gözüne,
Uzak durun, yaklaşmayın yanına,
Ruh hali acımasız, tabiatı tehlikeli
İradesi dik başlı, gözü kara.

Haydi, ikiniz de derhal içeri!

(Çocuklar içeri girerler, Lala onları izler.)

Ağıtlarının kara bulutları

Yeni yaklaşıyor daha. Biliyorum, yakında

Hiddeti arttıkça alev püskürtecek.

Hiç gevşemeden, boğazına kadar tutkuyla

Yiyince zehirli iğnesini hakaretin, şimdi ne yapacak acaba?

MEDEA (İçeriden)

Acı çekmiyor muyum? Aldatılmadım mı? Ağlamam

gerekmiyor mu?

Çocuklar, herkes nefret ediyor annenizden ve lanetlendiniz
sizler de:

Ölüm babanızla beraber sizi de alsada bu ev yeryüzünden
silinip gitse!

SÜTNİNE

Tanrılar korusun! Zavallı Medea!

Senin çocukların onlar, onların ne katkısı var

Babalarının kabahatinde? Onlardan nefret ediyorsun, niye?

Çocuklar, çok korkuyorum, bir felaket

Geiecek başınıza diye. Çünkü korkmak gerek

Bir kraliçenin aklından! Çünkü bir kraliçe

Alışmıştır, itaat etmeye değil, emretmeye!

Ve bir kez uyandı mı öfkesi, zordur yatıştırması.

Daha iyi, basit bir hayat

Bana göre değil şatafat,

Yaşlandığımda sadece huzur isterim ve de sükûnet.

Ne yücesi, ne bayağısı, hem sözde

Hem eylemde, orta yol en iyisi.

Hayır yok ne gücün, zenginliğin ne de

Daha ani yıkılıyor sadece

Varlıklı evler, Tanrılar öfkelenince.

(Korentli Kadınlar Koro'su girer.)

KORO

Sesini duydum, işittim

O Kolkisli mutsuz kadın
 Ağlıyor hâlâ, yatışmamış daha!
 Emektar Sütüne! Ondan söz et bize.
 Duyduk onu kapının önünde dururken
 Ağlayan sesi geliyordu sarayın içinden.
 İason'un evi acı çektiğinde,
 Acı çeker benim kalbim de;
 Çünkü yürekten bağlıyım oraya.

SÜTNİNE

İason'un evi mi? Kalmadı artık öyle bir yer, yok!
 İason bir prensesin yatağında tutsak!
 Ve Medea da kendi odasında
 Eritip akıtıyor yaşamını gözyaşlarıyla
 Dostların edeceği hiçbir söz rahatlatamaz onu.

MEDEA (*Hâlâ içerden*)

Gel göklerin alevi,
 Yak, kavur beynimi!
 Daha fazla yaşamamın ne faydası var bana?
 Nasıl nefret ediyorum yaşamaktan!
 Öleyim de bitsin, bıktım artık hayattan!

KORO

Ah Zeus! Ve Yeryüzü! Ve Işık!
 Acılar içinde inleyen bir eşin
 Ağıtını duyuyor musunuz?

(*Kapıya döner ve Medea'ya seslenir*)

Bu ne çılgınlık böyle? Senin bunca arzuladığın döşek
 Herkesin onca sakındığı döşek mi?
 İstedığın ölmek mi?
 Etme o duayı Medea!
 Eğer kocanı yitirdiysen yeni bir sevgiliye
 Olağan bir şey bu; kızmak niye?
 Zeus sahip çıkar davana
 Bir gem vur kocana okuduğun bu belaya,
 Kendini harcama.

MEDEA

Ulu Themis! Haşmetli Artemis!
 Ona verdirdiğim o büyük sözlere rağmen
 Nasıl kullanıldım görüyor musunuz,
 O lanetli kocam tarafından?
 Ah, nasıl isterim İason ve gelinini
 Paramparça görmeyi, yerle bir olmuş saraylarında
 Sebepsiz yere bana karşı işlemeye cesaret ettikleri suçla!
 Ah babam! Ah memleketim! Sizleri terk ettim!
 Ve utanç verici bir biçimde öldürdüğüm ağabeyim!

SÜTNİNE

Duyuyor musunuz hanımım neler söylüyor?
 Themis'e haykırıyor, duaları dinleyen,
 Ve de Zeus'a, "erkek sözü" nün piri kabul edilen!
 Hiç de basit değil
 Onunki gibi bir öfkeyi dindirmek.

KORO

Keşke dışarı gelse de onu görmemize izin verse
 Ve de onunla konuşmamıza, eğer dinlerse.
 Belki o zaman bırakır bu vahşi, kızgın ruh halini,
 Bu hırslı öfkeyi.
 Bir arkadaş olarak yapmak isterim elimden ne gelirse.
 Sütüne, git ve ikna et onu dışarı, bize gelmeye.
 Biz hep ondan yanayız, ona böyle de!
 Çabuk ol, bir zarar vermeden içerdekilere;
 Önüne geçilmesi imkânsız bir sel, onun hırsı.

SÜTNİNE

Gideceğim. Korkarım onu ikna edemeyeceğim,
 Mutluyum yine de, yaptığım için elimden geleni.
 Ama biz hizmetlilerden biri
 Varınca yanına ya da konuşmaya çalışınca onunla
 Bize öyle bir bakıyor ki, kızgın bir boğa gibi
 Ya da bir dişi aslan, yavrularını koruyan

(*Kapıya gider, döner.*)

Hiç akıl yokmuş eski insanlarda;
 Aptal desek yeridir onlara.
 Şarkılar bestelemişler, müzik denen o tatlı şeyi icat etmişler,
 Çalınsın diye, düğünlerde, yemeklerde, toylarda
 Ama hiç kimse düşünmemiş kullanmayı
 Sazları ve şarkıları
 Engellemek için yaşamdaki kötülüğü ve acıyı.
 Üzüntüdür gerçek nedeni
 Ölümlerin ve yıkımların; yok oluyor aileler.
 Ne iyi olurdu, müzik üzüntüyü iyileştirebilseydi eğer;
 Güzel bir akşam yemeğinden sonra ne diye şarkı söylemeli?
 Karınları doyduğuna göre, insanlar çoktan mutlu demek ki.
 (İçeri girer.)

İşittim hıçkırıklarını, feryatlarını,
 Keskin, acı çığlıklarla suçluyordu
 Onu aldatan kocasını.
 Karanlık gecelerde yelken açıp Asya'nın bir ucundan
 Karadeniz'in hem kilidi, hem de anahtarı olan
 Tuzlu boğazlardan, iğne deliğinden geçen iplik gibi geçirip onu
 Yunanistan'a sürükleyen sözlerin, yeminlerin şahidini
 Yardıma çağırıyordu, Zeus'un kızı Themis'i.

(Medea çıkar. Ağlamaktan harap olmuş görünmemekte, tam tersine, serinkanlı ve kendine hâkim durumdadır.)

MEDEA

Korentli kadınlar! Eleştirmeyesiniz diye beni yanlış yere
 İşte çıktım dışarı. Bilirim pek çok insan gururludur yürekte
 Hem evde, hem dışarıda. Ama kibirlidirler diye
 Hiç sevilmezler bazıları da, sessizlik tarzlarıdır onların oysa.
 Adalet yoktur yanlış yere eleştirenlerin gözlerinde,
 Bir insanın gerçek karakterini öğrenmeyi bekleyemezler
 Bir zararı dokunmamış olsa bile onlara, nefret ederler bir
 bakışta.
 Bir yabancı tabii ki uyumlu olmalıdır; bir Yunanlı bile hatta

Katı bir inatçılıkla huzurunu bozmamalıdır kandaşlarının.
 Yerimi biliyor ve kabul ediyorum ben, ama yediğim bu darbe
 Beklenebilecek bir şey değildi. Paramparça etti yüreğimi.
 Ölmek istiyorum, sevgili arkadaşlarım, kalmadı hayatın
 hiçbir zevki.

Her şeyimdi İason benim, bunu da çok iyi bilir. Oysa şimdi
 Bütün erkekler içinde en rezili olduğumu gösterdi.
 Yaşayan ve bir irade sahibi olan yaratıklar içinde biz kadınlar
 Kuşkusuz en zavallılarıyız. Büyük bir bedel ödeyip
 Bir kocaya vardığımızda, onu bedenimizin de sahibi olarak
 Kabul etmek zorundayız. Köpürtmek demektir bu
 Bir yanlış daha beter bir yanlışla. Büyük soru gelir ardından da
 Bu aldığımız adam iyi midir yoksa kötü mü? Bir kadının
 Hoş değildir boşanması; imkânsızdır bir erkeği reddetmesi.
 Dahası, yeni yasalar, yeni geleneklerin içine gelen
 Yabancı bir kadının büyü gücüne ihtiyacı vardır, bulmak için
 Kendi evinin artık ona öğretemeyeceği şeyleri: nasıl
 davranacağını

Yatağını paylaştığı adama. Ve bu titiz çabanın sonunda
 Başarılı olursak eğer ve kocamız inlemezse
 Evliliğin boyunduruğunda, gıpta edilecek bir hayatımız olur.
 Yoksa daha iyidir ölmek. Eğer erkek başlarsa sıkılmaya
 Evdekinin varlığından, dışarı gider ve bulur
 Bir çare can sıkıntısına. Biz kadınlar mecburuz bakmaya
 Sadece tek bir adama. Ve derler ki bize, biz evde
 Tehlikelerden uzak yaşıyormuşuz, onlarsa gidiyorlarmış
 savaşa: salaklar!

Bir savaşta üç kez en ön safta yer almayı yeğlerdim
 Bir çocuk doğurmaktansa.

Ama size uygun olan
 Uymaz bana. Burası sizin şehriniz, babanızın evi,
 Bütün arkadaşlarınız burada, burası yaşamınızın sevinci.
 Ben yalnızım. Şehrim yok benim. Şimdi de kocam
 Hakaret ediyor bana. Ganimet olarak alındım ben

Dünyanın bir ucundaki topraklardan. Ne bir erkek kardeşim
var, ne anam,

Ne de bir kandaşım, bu zor durumda sığınacağım.
O yüzden tek bir isteğim var sizlerden. Eğer bulabilirsem
Bana yaptığı haksızlıkların öcünü almanın yolunu İason'dan
Bir şey söylemeyin. Bir kadın zayıf ve ürkektir pek çok işte:
Korkutur onu, savaşın gürültüsü, çeliğin görüntüsü.
Ama evlilikteki haklarına bir dokun da gör, var mı ondan
daha kanlısı.

KORO

Yapacağım istediğini. Adil olur İason'un cezalandırılması.
Böylesi haksızlara üzülmekte, haklısın yerden göğe.

(Kreon gelir.)

Ama Medea bak, Korent Kralı, Kralımız Kreon geliyor
Yeni bazı kararları, sana bildirmeye gelmiş olmalı.

KREON

Hey, sen Medea, surat asıp kocasına ateş püsküren kadın!
Korent'i terk etmeni emrediyorum sana, al oğullarını ve git
Sürgüne. Hiç vakit kaybetme. Bizzat geldim buraya,
Bu emri uygulatmaya. Ve de dönmeyeceğim sarayıma
Sağ salim seni atmadan sınırlarımızın dışına.

MEDEA

Lanetli yaşamımın acımasız sonu bu işte!
Düşmanlarım pupa yelken saldırıyorlar, hiçbir kıyı yok
Beni kabul edip kurtaracak. Haksızlığa uğradığım için de,
Kreon, soruyorum: Hangi suçtan dolayı sürüyorsun beni?

KREON

Korkuyorum senden. Gerçeği niye gizleyeyim? Korkuyorum
Kızıma giderilemeyecek bir zarar vermenden.
Tedirginliğime katkıda bulunan bazı şeyler daha var.
Zeki bir kadınsın, beceriklisin bir sürü şeytani sanatta.
Kovuldun İason'un yatağından; bu öfkeleniyor seni.
Öğrendiğime göre söylenenlerden, tehditler savurmuşsun
Öç almak için yeni gelinden ve babasından ve de İason'dan.

O zaman ilk hamle benden, kendimi savunmak için. Daha
iyi şimdi

Düşman edinmek seni, zayıf düşüp ağlamaktansa sonra.

MEDEA

İşte yine şöhretim! Pek çok kere, Kreon,
Yıkımım oldu benim ve de lanetim. Açık göz biri
Çocuklarına hiç öğretmemeli arkadaşlarından daha fazla
Kullanmayı beyinlerini. Ne geçiyor eline zeki olunca?
Boş veriyorsun kendi işlerine; bütün yurttaşların
Nefret ediyorlar senden. Aptallar da cahil diyorlar sana
Ve de işe yaramaz, alışıktı olmadıkları bir bilgiyi sunduğunda
onlara.

Akıllı diye bilinenlere gelince, insanlar eğer seni
Onların üzerinde bir yere koyarlarsa, hiç dayanamazlar buna.
Yaşadım bunu bilirim: çünkü ben zekiyim,
Onlar kıskanç, ötekiler de sevmezler beni. Üstelik
O kadar da zeki sayılmam aslında. Öyleyse Kreon,
Neden korkuyorsun sen? Sana zarar vermemden mi?
Kaptırma kendini, Kreon, ürkütemem seni. Öyle bir gücüm
yok benim,
Bir kadın olarak, kötülük yapacak bir krala. Sen de kötülük
yapmadın bana.

Verdin kızını seçtiğin adama. Kocamdan nefret ediyorum,
Doğru; ama sen, yerden göğe haklıydın yapmakta
Yapmış olduklarını. O yüzden hiçbir kinim yok
Senin mutluluğuna karşı. Evlendir kızını kocamla, bol şans
İkinize de. Ama bırak Korent'te yaşayayım. Sessizce taşıyayım
Hatalarımı, boyun eğerek üstün bir güce.

KREON

Sözlerin pek yumuşak ama içim ürperiyor düşündükçe
Ne düzenler kuruyor olabilirsin diye yüreğinin derinliklerinde
Hatta, şu anda, daha da az güveniyorum sana eskisinden.
Çabuk sinirlenen bir kadın ya da erkek,
Daha tehlikesiz bir düşmandır, sessiz ve zeki olandan.

O yüzden çek git bir an önce; lafı uzatma.
Kararımı verdim, düşmanımsın benim. Senin hiçbir hünerin
Bulamaz yolunu benim şehrimde kalmanın.

MEDEA

Diz çöküyorum önünde, yakarıyorum sana, taze gelinin,
kızının başı üzerine.

KREON

Değiştiremezsin kararımı, boşuna yorma nefesini.

MEDEA

Yalvarıyorum sana, hiç acıman yok mu, kovuyor musun beni?

KREON

Evet, kovuyorum, çünkü senden daha çok seviyorum ailemi.

MEDEA

Evim, toprağım! Nasıl da burnumda tütüyorsunuz şimdi!

KREON

Ben de severim ülkemi, ama ancak kızımından sonra tabii.

MEDEA

Ah, ah! Ne de şeytani bir gücü varmış sevginin insan
yaşamında!

KREON

Bence bu duruma bağlı.

MEDEA

Ulu Zeus! Bu acılara kim yol açtı, hatırla!

KREON

Git buradan zavallı biçare, al bütün dertlerini, çek git!

MEDEA

Nedir dert, bilirim, fazlasına da ihtiyacım yok.

KREON

Birazdan karga tulumba gideceksin buradan. Haydi
muhafızlar!

MEDEA

Hayır, hayır, yapma bunu Kreon! Tek bir şey sorayım bari sana

KREON

Görüyorum ki Medea, sorun çıkarıyorsun bana hâlâ!

MEDEA

Gideceğim. (*Kreon'dan hâlâ kopamaz.*) İsteğim o değil!

KREON

Niye direniyorsun öyleyse?

Neden çekip gitmiyorsun?

MEDEA

Bugün kalayım hiç değilse,

Sürgün için hazırlık yapayım, yolluklar hazırlayayım

Oğullarıma, çünkü kendi babaları ilgilenmiyor

Artık onlarla. Ne olur biraz acı, sen de bir babasın,

Şefkat göstermelisin onlara. Bana gelince, sürgün

Hiçbir şey değil. Onlar için üzülüyorum ben, çok zorlu bir

kaderleri var!

KREON

Zalim tabiatlı biri değilim ben. Çoğu kez, yumuşak kalbim

Aldattı beni, şimdi de biliyorum ki, aptallık bu yaptığım,

Ama yine de Medea, alacaksın istediğini.

Ama uyarıyorum seni; eğer yarın kutsal güneş

Bulursa seni ya da onları sınırlarım içinde, öleceksiniz.

Son sözüm budur. Şimdi kal burada, eğer şartsa,

Bir gün daha. Bu bir gün içinde yapamazsın nasılsa

Yapmandan korktuğum şeyleri.

(*Kreon çıkar.*)

KORO

Medea, zavallı Medea!

Senin acın dokunuyor yüreklerimize.

Yersiz yurtsuz kaldın, nereye gideceksin?

Hangi ev kabul edecek seni?

Hangi toprağa sığınacaksın?

Ne korkunç, ne vahşi, ne tehlikeli

Bir denize düşürmüş tanrılar yolunu!

MEDEA

Kötü bir bela, dört bir yanda, evet, gerçek bu;

Ama sanmayın böyle bitecek bunun sonu.

Yeni evli bu çiftin önünde daha pek çok zorlu sınav var,
Onların yakınları da bu işten öyle kolay sıyrılmayacaklar.
Sanıyor musunuz ki ben bu adama böyle yaltaklanırdım,
Bir planım olmasa, olmasaydı bir çıkarım?
Ne dokunur, ne de tek kelime söylerdim, ama o, ne aptal biri!
Derhal sürseydi beni, kesin kes bozabilirdi işimi;
Bir gün daha kalmama izin veriyor halbuki.
Düşmanlarımın üçünü vurup öldüreceğim bugün:
Babasını, kızını ve bir de kocamı.
Bir sürü yol var aklımda öldürmek için onları
Ama bilemiyorum, hangisini seçeyim. Evi ateşe mi vereyim,
Yakayım mı gerdek odasını? Yoksa süzülüp yataklarına
Keskin bir hançerle deşeyim mi bağırsaklarını? Tek bir
korkum var yalnız:

Eve girerken yakalanırsam ya da işi görürken,
Ben de ölüyorum ve de düşmanım olur son gülen.
En iyisi doğrudan öldürmek, bana da o yakışır: Zehir.
Peki, öldüler diyelim: hangi şehir kabul edecek beni?
Hangi dostum sağlayacak güvenliğimi, toprak verecek bana
Ve de bir ev, sığınmam için? Hiç kimse. Biraz bekleyeyim.
Eğer güçlü bir destek çıkarsa ortaya, gerçekleştiririm
Bu cinayetleri, gizlice ve sessizce. Ama eğer kader
Böyle bir fırsat tanımazsa bana, bizzat kendim
Alırım elime kılıcı, karartırım yüreğimi,
Öldürürüm ikisini de, bu yolda ben de ölecek olsam bile.

Kraliçe Hekate, tüm ulular içinde benim tapındığım,
Suç ortağım, seçip aldığım, sana adanmıştır
Ocağımın baş köşesi, işte, yemin sana, onların hiçbiri
İncitip de beni, çekip gidemeyecektir incinmeden! İşe

koyulayım artık:

Acılar, üzüntüler içinde, pişman olacaklar evlendiklerine,
Pişman olacaklar aileler birleştiklerine, pişman olacaklar beni
sürdüklerine.

Haydi Medea, gel yap planını, göster hünerini, kur düzenini.
Yürü cesaretini sınayacak olan o ölüm saçan ana!
Görüyorsun şimdi nerede durduğunu. Baban bir kraldı senin,
Onun da babası güneş-tanrı; güldürme kendine
İason'u ve onun yeni dostlarını,
Sisifos aşiretini. Biliyorsun ne yapman gerektiğini. Ayrıca...

(Koro'ya döner.)

Kadınız biz, dürüst işlerde bir işe yaramayız,
Şeytani işlerde de bir numarayız.

KORO

Tersine akıyor suları kutsal nehirlerin
Geleneğe, düzen, her şey döndü tersine:
Yalan yol oldu artık insanoğluna
Yeminler de hakaret tanrılara.
Tersine çevirecek artık şöhretimizi efsane
Bir zaman gelecek, saygı duyulacak dışı cinse;
O yakışsız, eski iftira
Yapışıp kalmayacak üzerimizde, asla.
Modası geçecek eski çağların erkek ozanlarının
Ve de yazdıkları sadakatsiz kadın şarkılarının;
Çünkü Foibos, müziğin sultanı
Hiçbir zaman salıvermedi şiirsel ilhamı
Kadınca kavrayışın içine,
Yoksa ne temalar bulurduk biz şiirlere,
Öykülerimizle dikilirdik erkeklerin karşısına
Ama zaman uzun; bu masallar dükkânında
Daha az tanınmıyor erkek
Ya da şöhretsiz değil kadınlardan.

Ve sen Medea, deliye dönüp aşktan
Babanın evinden yelken açtın
Doğu denizlerinin sivri kayalıklarını aştın;
Geldin buraya, yabancı topraklara,
Yitirdin evliliğini, yalnızsın yatağında şimdi,

Atıldın artık bu topraktan da
 Sürüldün, geri dönemezsin bir daha.
 Edilen yeminin görkemi kalmadı
 Artık kalmadı saydı maygı
 Bu geniş Yunan ellerinde, uçtu gitti havaya.
 Nereye sığınacaksın?
 Babanın kapısı kapalı sana;
 Bir başka kadın yatıyor artık kocanın yatağında;
 O yeni kraliçe hükmediyor senin yuvana.

(İason girer.)

İASON

İlk kez olmuyor bu, gördüm bunu kaç kere
 Nasıl ölümcül sonuçlara yol açar dizginlerinden boşanmış öfke
 Korent'te kalabilirdin, yaşardın hâlâ bu evde
 Eğer kabul etseydin sessizce, iktidardakilerce
 Verilen kararları. Halbuki aptal aptal konuşuyorsun; şimdi de
 Kovuldun. Neyse, senin kızgın sözlerin kızdırmıyor beni.
 İstedığın kadar anlatabilirsin İason'un suçlarını.
 Ama krala ve prensese bu kadar sövüp saydıktan sonra
 Kovulmakla kaldığın için şükretmelisin şansına.
 Onları yatıştırmak için çok uğraştım; ama sen
 Vazgeçmiyorsun saçma sapan hakaretlerden,
 Kraliyet ailesine küfretmekten. O yüzden de kovuldun işte.
 Ama yine de, ben,
 Bir dostumu bırakıp terk etmem. Dikkatlice düşündüm
 Senin derdini, ve şimdi, her şeye rağmen
 İçime sinmedi, gönderilmeniz sizin ve çocukların
 Eliniz, avucunuz boş, ya da tedarikiniz görülmeden. Sürgün
 sürükler
 Bir sürü zorluğu da beraberinde. Hiç kuşku yok
 Nefret ediyorsun benden, ama senin için hiçbir kötü niyet
 geçemez benim yüreğimden.

MEDEA

Seni gidi rezil korkak! Eğer daha kötü bir isim bilseydim

Böylesi bir kancıklığı anlatmak için onu kullanırdım. Geldin
 demek!

Sen, en kötü düşmanım benim, gel beri! Hayır, cesaret değil bu
 Kazığı attıktan sonra bakmak arkadaşının yüzüne.
 Arsızlık bile değil, hastalık,
 Bir insanın yakalanabileceği en berbat şey: Düpedüz
 utanmazlık. Ama

İyi ki geldin; söylemek istediğimi söylemek
 Rahatlatacak içimi; dinlemek de korku salacak sana.
 Başından başlayacağım. Gönderildiğinde
 Ateş soluyan boğaları boyunduruğa vurmaya ve ektiğinde
 Ölüm tarlalarını, ben kurtardım senin hayatını; ve bunu
 Seninle Argos'a yelken açmış her Yunanlı bilir.
 Altın Post'un üzerinde hiç uyumadan nöbet tutan yılan,
 Kıvrım kıvrım sarmalanmış duran, işte ben
 Öldürdüm onu ve tutuşturdum senin başarının meşalesini.
 Kendi arzumu aldattım babamı; terk ettim evimi;
 Seninle geldim Pelion Dağındaki Iolkus'a
 Daha çok aşkla, pek az akılla. Yatırdım orada
 Kral Pelias'ı ölümlerin en korkuncuna
 Kendi öz kızlarının ellerinde ve yerle bir ettim yuvasını.
 Bütün bunlara karşılık, öyle bir adilik varmış ki sende
 Beni terk ediyorsun, yeni bir kadın alıyorsun kendine.
 Hem ben sana erkek evlat doğurduktan sonra bile. Eğer hâlâ
 Çocuksuz olsaydın affedebilirdim seni,
 Böyle yeni bir evliliği istemeni. Ama havaya gitti
 Edilen yeminlere duyulan saygı. Merak ediyorum, sence
 eski tanrılar
 Yönetmiyorlar mı artık dünyayı? Ya da artık yeni yasalar mı
 geçerli?
 Suçlusun bana yalan yere yemin ettiğin için, bilmen gerek
 bunu

Zavallı sağ elim, nasıl da tuttun onun elini! Bacaklarım
 Nasıl sarıldın ona! Nasıl aldatıldık, kandırıldık

Bu adamın bozulan yeminleriyle; nasıl boşa çıktı
umutlarımız!

Gel, sanki arkadaşımışsın gibi tavsiyeni sorayım sana,
Senden bir yardım göreceğimi umduğumdan değil; yine de
ama

Sorayım da, göstereyim rezilliğini. Nereye
Gideyim şimdi ben? Toprağıma, babamın evine mi,
Hani seninle gelmek için ihanet ettiğim? Ya da İolkus'a
Pelias'ın perişan kızlarının yanına mı? Ne de hoş karşılarları
beni,

Babalarının katilini! O zaman durum şöyle:
Evdeki dostlarım artık nefret ediyorlar benden; sana yardım
ettiğim için de

İncitmeye hiç hakkım olmayan insanların kazandım
Düşmanlığını. Bana ödül olarak da verdin kıskançlığını
Yunanlı kadınların, hemen her yerde! Harika
Bir kocam var, ve sadık da, acıyor bana;
Kovulduğumda, tek bir arkadaşım bile olmadan atıldığımda
bu topraktan,

Kimsezi zavallı çocuklarımla; evet, ne görkemli bir utanç
olur bu,

Sana, yeni güveye, kendi öz oğullarının,
Ve senin hayatımı kurtarmış olan benim, dilenmesi yol
kenarında!

Zeus! Niye bize açık seçik işaretler verdin ayırmak için
Altının sahtesini gerçeğinden de, iyi erkeği kötüsünden
Ayırmaya, bir işaret olsun koymadın onların vücutlarına?
KORO

Tüm öfkeler içinde en yatışmaz olan, en keskin öfke
En çok sevdiğimiz insana kustuğumuz öfkedir.
İASON

Zeki bir konuşmacı olduğumu göstermem gerek galiba.
Bu şikâyet ve küfür fırtınasında
Usta bir denizci olmak gerek; bütün yelkenleri toplayacağım,
bir tek

Küçük bir yelken basıp çıkacağım fırtınadan. İlk olarak, bu
denli

Yücelttiğin için bana yaptığın hizmetleri, söyleyeyim sana,
bence

Başarılı yolculuğumun bir tek sebebi
Afrodit'tir, ne tanrı, ne ölümlü başka hiç kimse değil.
Akıllıysın, kabul ediyorum, ama çaresiz bir aşkın
Seni sürükleyişinden, benim hayatımı kurtarmak diye söz
etmek

Haksızlık olsa gerek; yine de üzerinde durmayacağım bunun.
Oldukça yeterliydi, bugüne kadar sürdürdüğün hizmetlerin;
Ama çok daha fazlaydı beni kurtardığın için elde ettiklerin,
Verdiklerinden. Şunu görmelisin bir kere, müsaadenle,
Barbar bir ülkeyi bırakıp geldin ve yerleştin
Yunan topraklarına; adalet nedir burada öğrendin; yaşadın
burada

Kaba kuvvetin yerini yasaların aldığı bir toplumda.
Üstelik, senin yeteneklerin tanındı burada herkesçe,
Ünlü oldun; bir ucunda yaşıyor olsaydın hâlâ eğer dünyanın
Anılmazdı bile adın. Şahsen ben, eğer
Hayat çıkarmazsa şöhreti karşıma, ne yığınla altın isterim,
Ne de Orfeus'unkinden daha tatlı bir sesi özlerim. Sen
başlattın

Tartışmayı benim yolculuğumla; bu da benim cevabım işte
sana.

O galiz küfürlere gelince, Kraliyet ailesiyle yaptığım
Evlilik hakkında savurduğun, göstereceğim sana, davranışım
Değildir eseri tutkunun, akıllıcadır ve gözetmektedir çıkarını
Hem senin, hem de çocuklarımla. Sus, söyleme bir şey, buraya
Geldiğimde İolkus'tan, yurtsuz bir sürgün olarak, hırslanarak,
İtişip kakışarak başımıza gelen felaketlerle, hangi talih kuşu
Konabilirdi ki başıma, Kral'ın kızıyla evlenmekten başka.
Nefret içinde varsaydığım gibi, senin
Çekiciliğinden sıkılmış da yeni bir kadın edinmenin

28

Arzusuyla aptallaşmış değilim; ne de derdim
Kalabalık bir aile sahibi olmak; iki oğlumuz
Yeter bana, istemem daha fazla; ama güvenceye almak
istiyorum

Her şeyden önce ve en önemlisi, yaşam koşullarımızın iyi
olmasını,
Yoksulluk çekmememizi. İyi bilirim yoksul bir adam nasıl da
dışlanır

Dostları tarafından. Ayrıca, büyütebilmek isterim oğullarımı
Atalarımın şanına uygun bir şekilde; başka oğullarım da olur
belki de,

Senin çocuklarının kardeşleri; hepsinin de yeri
Eşit olur ve böylece, hali vakti yerinde
Sık dokunmuş bir aile kurulur. Başka çocuk istemiyorsun
artık, değil mi?

Var olan çocuklarımın imkânlarını, güvence altına almayı
tasarlıyorum
İlerde sahip olacağım çocuklar sayesinde.

Kötü niyetli bir plan mı bu? Sen bile onaylardın bunu
Eğer denetleyebilseydin cinsel kiskançlığımı. Siz kadınlar ama
Öyle bir hale geldiniz ki, cinsel yaşamınızda her şey iyi
gidiyorsa,

Ulaştınız demektir istediklerinize; ama eğer bu yaşam
bozulursa

En iyi ve en soylu şeyler bile kusur olur birdenbire.
Çocuk edinmenin olsaydı başka bir yolu keşke.
Kadınları sokmadan hiç işin içine. Hatta kadınlar hiç var
olmasalardı

Bütün bu dertlerden kurtulmuş olurdu insan hayatı.

KORO

İason, pek güzel anlattın meramını,
Bence, şaşıracaksın buna ama,
Hata yapıyorsun, böyle terk ederek karını.

MEDEA

Belli, neden farklıyım birçok insandan, birçok bakımdan.

Kötü niyetli bir adam, bir de iyi laf yapıyorsa ağzı
En büyük suçlu odur. Buz gibi, soğukkanlı
Kesiverir boğazını, çünkü çok iyi bilir cinayeti
Yakışıklı sözlerle giydirmesini. O kadar da zeki değil ama.
Çenebaz aklınla, çıkmaya kalkıyorsun karşıma.
Bir tek söz yeter sana: Gerçekten samimi olsaydın,
Beni kazanmaya çalışırdın ilk önce, evlenmezdin habersizce.

İASON

Ona ne şüphe, eğer söz etseydim sana, pek yardımcı olurdun.
Hatta şu anda bile sakinleşemiyorsun
Dindiremiyorsun ayaklanan öfkeni.

MEDEA

Bu değil sorun.

Yaşlanıyorsun ve Asyalı bir kadın
Saygıdeğer değil artık.

İASON

Şunu anla:

Herhangi bir kadın için yapmadım
Ben bu soylu evliliği, daha önce de söyledim ya,
Garanti etmek istedim senin geleceğini ve soylu kandan gelen
Erkek kardeşler vermek çocuklarıma ve güvenceye almak
hepimizi.

MEDEA

Tiksiniyorum senin rahat geleceğinden, onun tek bir anı bile
Ve de senin sağlayacağın güvence, ağır geliyor yüreğime.

İASON

Biliyorsun, değiştireceksin fikrini ve daha mantıklı olacaksın.
İyinin kötü olduğunu düşünmekten vazgeçeceksin ve
bırakacaksın

Böyle hastalıklı pozları, aslında şanslısın bu durumda.

MEDEA

Devam et, hakaret et bana, bir çatı var senin başının üzerinde.
Yalnızım ben, sürgünüm.

İASON

Sen istedin bunu.

Kimseyi suçlama.

MEDEA

Ben mi istedim? Ne yaptım ki ben?

Seni karı olarak aldım da terk mi ettim sonra?

İASON

Krala ve ocağına lanetler yağdırdın.

MEDEA

Yaptım. Senin ocağına da bir lanet olarak gönderdi beni zaten kader.

İASON

Yeter artık, uzatmayacağım bunu. Çocukların ya da senin ihtiyaçlarınız için, varsa eğer yapabileceğim bir şey, söyle bana; memnuniyetle veririm ne istersen; dilersen ya da Tavsiye mektupları gönderirim dostlara, Yardım etmeleri için sana. Dinle beni: Delisin böyle bir yardımı reddedersen

Çok kazançlı çıkarsın, bu öfkeden vazgeçersen.

MEDEA

Hiçbir kuvvet beni zorlayamaz, bir işim olmaz senin arkadaşlarınla

Hiçbir hediyeni de kabul etmem, teklif bile etme, haberin ola. Satılmış bir yalancının armağanları şans getirmez insana.

İASON

İyi öyleyse,

Tanrılar şahidim ki ben elimden geleni yaptım Yardımcı olmak için sana ve çocuklara. Sen ise yanıtız bıraktın

Bu iyiliği; inatla reddettin

Nezaketimi. Daha de kötü oldu böylesi.

MEDEA

Git! Çok fazla

Zaman harcadın burada. Yanıp tutuşuyorsun

Oynaşmak için yeni gelinle. Git de tadını çıkar onun!

(İason çıkar.)

Bugün,

Senin bu nikâh günün, tanrılar tükürdüğümü yalatmasın

bana ama

Evliliğini yitirmenle son bulacak, tiksinti ve korku bırakarak

ardında.

KORO

Öfke ve şiddetle çarparsa

Aşk dalgaları bir erkeğe

Ne iyilik getirir, ne de şan verir.

Ama Afrodit yumuşacık inerse

Doyulmaz hiç tadına.

Tanrıça Afrodit, hiçbir zaman

Uzak bırakma beni senin altın yayından,

Tatlı arzulara bulanmış

O kaçınılmaz oklarından.

Masumiyet, tanrıların en tatlı armağanı

Eş seçsin, alıkoysun beni kendine;

Hiçbir zaman, Kıbrıslı ulu tanrıça

Delirtmesin beni, eski aşkıyı terk edeyim de, düşeyim

yenisinin peşine,

Öfkeli kavgalar çıkarmaya

Sevk etmesin beni, bitmeyen kan davaları, ya da

Kurnazca hükmetsen kadınların aşklarına

Şaygı duysun kavga çıkmayan yataklara.

Ah! Evim! Yuvam! Toprağım!

Tanrılar korusun beni

İfersiz yurtsuz bir sığıntı olmaktan

İmutsuz bir çaresizlikle

Dayanılmaz bir yaşamda savrulmaktan!

İn acınacak olanı budur bütün üzüntüler içinde;

Ölmek daha iyi. Bir gün başıma böyle bir şey gelirse

İkin ölmeyi dilerim.

İütün acılar ve zorluklar içinde daha kötüsü

İoktur toprağından mahrum kalmaktan.

32

Kulaktan dolma bir düşünce değil bu;
Gördüğümüz bir şey.
En yıkıcı darbeyi yedin sen Medea;
Ama ne Korent şehri
Ne de herhangi bir arkadaşın acıdı sana.
Eğer bir insan, arkadaşını terk edebiliyorsa
Açtırdıktan sonra ona kilidini yüreğindeki içtenliğin,
Şerefsizlik ve yıkım çöksün o insanın üzerine!
Öyle biri dostum değildir benim de.

(Aegeus girer.)

AEGEUS

Mutluluklar sana Medea! Eski dostlar arasında
Yoktur bundan daha iyi bir selamlama.

MEDEA

Mutluluklar sana da,

Aegeus, bilge Pandion'un oğlu. Nereden geliyorsun böyle?

AEGEUS

Delfi'den, tanrı Apollon'un o eski bilicilik merkezinden.

MEDEA

Dünyanın merkezinden, biliciliğin evinden:
Neden gittin oraya?

AEGEUS

Çocuk istemeye, dölüm

Verimli olsun diye.

MEDEA

Ne yani, çocuksuz mu geçirdin sen bunca yılı?

AEGEUS

Evet, çocuksuzum; böyleymiş kaderim.

MEDEA

Bir karın var mı?

AEGEUS

Evliyim.

MEDEA

Foebos ne yanıt verdi sana

Çocuk sorunu hakkında?

AEGEUS

Verdiği yanıt çok karmaşık bir yanıtı

Benim ya da herhangi bir ölümlü yorumcu için.

MEDEA

İşitmemde yasal bir sakınca var mı?

AEGEUS

Kesinlikle yok.

Hem de bir akıl gerekli aynen seninki gibi.

MEDEA

Söyle bakalım, madem yok bir sakınca.

AEGEUS

"Şarap tulumunun ağzını açmamamı" emretti bana.

MEDEA

Peki, ne zamana kadar?

AEGEUS

Ben sağ salim dönene kadar eve.

MEDEA

Demek öyle. Peki hangi nedenden yelken açıp gitmiştin

Korent'e?

AEGEUS

Troezen Kralı Pitheus'u tanıyor musun, hani Pelops'un oğlu?

MEDEA

Evet, çok saygıdeğer biridir.

AEGEUS

Fikrini almak istemiştin

Bu kehanet hakkında.

MEDEA

Uzmandır böyle konularda.

AEGEUS

Evet, en yakın arkadaşımdır benim. Çok savaştık birlikte.

MEDEA

Umarım kavuşursun dileğine ve mutlu olursun sen de.

AEGEUS

Oysa sen yorgun ve de solgun görünüyorsun, nedir mesele?

MEDEA

Aegeus, benim kocam hayattaki en kötü adam.

AEGEUS

Öyle mi, neden? Anlat bana mutsuzluğunun nedenini.

MEDEA

Hiçbir kusurum olmadı ona karşı, ama o beni aldattı.

AEGEUS

Ne yaptı? Tastamam anlat bana.

MEDEA

Bir başka kadın

Aldı kendine ve getirdi hanım yaptı benim evime.

AEGEUS

Rezil bir şey bu. Nasıl cesaret etti buna da...

MEDEA

Yaptı işte. Bir zamanlar beni sevmişti, şimdi de terk etti.

AEGEUS

Sıkılmış mıydı senden? Yoksa âşık mı oldu gerçekten?

MEDEA

Hem de tutkuyla. Dostlarının güvenebileceği biri değil o.

AEGEUS

Valla, eğer senin dediğin gibi kötü biriyse, bırak gitsin.

MEDEA

Âşık olduğu şey: asalet ve iktidar.

AEGEUS

Ne?

Devam et, anlat. Kızın babası kim?

MEDEA

Korent Kralı Kreon.

AEGEUS

Demek öyle. Yerden göğe haklısın sinirlenmekte.

MEDEA

Her şey bitti. Dahası atıldım bu topraklardan.

AEGEUS

Bu daha da kötü, olağanüstü. Peki, kim attı seni?

MEDEA

Korent'ten beni süren Kreon.

AEGEUS

Ve İason

Kabul mü etti bunu? Ne şerefsizlik!

MEDEA

Yok canım! İtiraz ediyor.

Ama kabullenmiş bunu cesaretle taşımayı. Aegeus, bak,

El vuruyorum sakalına bir yakarıcı gibi, kapanıyorum

ayaklarına,

Yalvarıyorum sana, acı benim perişan halime.

Merhamet et! Sürgün oldum; dostsuz kalmayayım bari.

Atina'ya kabul et beni; buyur et evine.

Böylece, dilerim tanrılar döl verir sana ve mutlulukla

Sona erer yaşamın. Farkında değilsin belki ama

Felek nasıl da şans getirdi sana. Bazı ilaçlar biliyorum ben

Kuvvetli ilaçlar, son verecek kısırlığına.

Söz veriyorum, çocuk sahibi olacaksın.

AEGEUS

İsterim, Medea,

Sana yardımcı olmayı, pek çok nedenden dolayı:

İlk olarak kazanmak için tanrıların rızasını, sonra da bana

umut verdin

Çocuk sahibi olabilirsin dedin, oysa umudumu kesmiştim

kendi gücümünden.

Şöyle yapacağım öyleyse: Sen, Atina'ya geldiğinde

Tutacağım sözümü ve kollayacağım seni elimden geldiğince.

Ama şunu açıkça söyleyeyim önce, düşünmüyorum

Seni beraberimde götürmeyi Korent'ten. Kendi başına

Gelirsen Atina'ya, sığınacak bir yer var orada sana;

Kimseye teslim etmem seni. Ama önce

Hiç kimseden yardım görmeden çıkmahsın Korent'ten:

Korentliler de

Dostumdur benim, üzmem istemem onları.

MEDEA

Anlaştık öyleyse. Yemin et bir de, verdiğin sözü mühürle,
Aramızda her şey yoluna girsin böylece.

AEGEUS

Niye? Güvenmiyor musun bana?

Nedir seni rahatsız eden?

MEDEA

Güveniyorum sana.

Düşmanlarım var benim ama,
Kreon değil sadece, Pelias'ın evi de.
Senin bölgeden çıkarmak isteseler de
Yemin ettikten sonra teslim etmezsin beni.
Ama sözün lafta kalırsa, ant içmezsen tanrılar adına,
Dost olursun onlarla belki de, uyarsın sözlerine
Yerine getirirsin isteklerini. Hiçbir iktidar yandaş değil bana,
bu arada

Asil bir evin ve zenginliğin bütün olanakları onlardan yana.

AEGEUS

Fevkalade tedbirlisin, ama madem ki sen öyle istedin
İtirazım yok. Aslında ant içmek de
Korur beni; çünkü gayet açık bir gerekçeyle
Karşılabilirim düşmanlarını; bu arada tamamen güvende
olursun sen de.

Haydi say tanrılarını.

MEDEA

Yemin et, bastığın Toprak Ana üzerine,
Ve babamın babası Güneş baba üzerine, ve soyu üzerine tüm
tanrılarını.

AEGEUS

Ne yapacağım yemin edince
Ya da ne yapmayacağım, onu da söyle.

MEDEA

Sen kendin, hiçbir zaman kovmayacaksın beni toprağından;
Ve düşmanlarım almak isterlerse beni, canın çıkmadıkça
Kendi arzunla teslim etmeyeceksin beni onlara.

AEGEUS

Yemin ederim, Toprak Ana adına ve kavuran ışıkları adına
Güneş'in
Ve tüm tanrılar adına, yapacağım senin az önce dediklerini.

MEDEA

Yeterli bu, kabul. Peki ya yeminini bozarsan, ne olacak o
zaman?

AEGEUS

O zaman tanrılar bütün suçlu insanlara ne yapıyorlarsa onu
yapsınlar bana.

MEDEA

Git şimdi, yoldaşın olsun neşe. Her şey yoluna girdi.
Elimden gelen en kısa zamanda ulaşacağım şehrine,
gerçekleştirdiğimde
Dileğimi ve ulaştığımda amacıma.

(Aegeus tokalaşır ve hızla çıkar.)

KORO

Aegeus, sağ salım ulaştırırsın seni evine,
Yolcuların koruyucusu Tanrı Hermes; umarım başarırısın
Bu denli içten istediğin her şeyi;
Çünkü soylu yüreğin kazandı iyi dileklerimizi.

MEDEA

Ah muhteşem Güneş Baba! Ah Zeus! Ah Adalet, Zeus'un kızı!
Şimdi zafere doğru gidiyorum işte; işte şimdi umut göründü!
Göreceğim düşmanlarımların hak ettikleri gibi
cezalandırıldıklarını.

Planımın en zayıf olduğu yerde, işte tam o noktada
Yardıma geldi bu Aegeus denilen adam; o bir liman
Demir atacağım, bir kez ulaştığımda surlarına
Atına şehrinin. Anlatayım size planlarımı şimdi:
Pek hoş olmayacak işitmesi.

(Sütüne girmiştir; sessizce dinler.)

İlkin bir köle göndereceğim,
İason'a, gelip de görsün diye beni; sonra da

Tatlı tatlı konuşacağım onunla; doğru davrandığını
 söyleyeceğim ona;
 Diyeceğim ki, "Beni aldatıp da bu soylu evliliği satın alarak
 Zekice hareket ettin ve de en iyisini yaptın."
 Ama yalvaracağım çocuklarımın kalmasına izin verilmesi için.
 Bırakmayı düşündüğümden değil oğullarımı ardında,
 Bana hakaret edip, benden nefret eden düşmanlarımın
 topraklarında;
 Oğullarım, Prensese öldürme planımda yardımcı olacaklar
 bana.
 Saraya göndereceğim onları hediyeler verip ellerine ve bir
 elbise,
 Yumuşak iplikle dokunmuş ve de bir taç, dövme altından.
 Eğer alır da giyecek olursa bu cicileri, prenses hazretleri, hem
 kendisi
 Hem de ona dokunan herkes yok olacak acı içinde;
 Böyle öldürücü bir zehire bulayacağım hediyelerimi.
 Bu konu bu kadar, yeter. Ağlatıyor beni acıyla,
 Ardından yapacağım şey. Öldüreceğim iki oğlumu da.
 Hiç kimse alamayacak çocuklarımı benden. İşim bitip de
 Paramparça ettiğimde İason'un evini, ayrılacağım Korent'ten.
 Bir katil olarak, kaçacağım sevgili çocuklarımın dökülen
 kanından.
 Evet, ne kadar korkunç olursa olsun, dayanabilirim suçlu
 olmaya,
 Ama dayanmam düşmanlarımın kahkahalarına, asla.
 Artık her şey girsin yoluna. Yaşamın ne yararı var bana?
 Evim yok, toprağım yok, bir yerim yok umutsuzluktan
 sığınmaya.
 Ahmaklığı çok önceden ettim ben,
 Babamın evini terk etmeye hazırken, kapılıp
 Bir Yunanlının tatlı diline, şimdi de tanrıların izniyle,
 Cezalandıracağım onu. Canlı göremeyecek bir daha

Benden doğan oğullarını. Yeni gelinden de hiçbir zaman
 Çocuk sahibi olamayacak; zavallı kız, benim zehirimle,
 Ölecek, korkunç bir ölümle. Kimse sanmasın ki ben
 Alçakgönüllü ya da zayıf ya da edilgen bir kişiyim. Anlasın
 herkes şunu,

Ben farklı biriyim: Büyük bir tehlikeyim düşmanlarıma,
 Sadığım dostlarıma. Gurur yakışır böyle bir hayata da.

KORO

Bana anlattığın için her şeyi ve dostun olmak
 İsteddiğimden, ama öte yandan da korumam gerektiğinden
 yasalarını

İnsan yaşamının, söylüyorum sana, yapmamalısın bunu!

MEDEA

Olamaz başka bir şey. Mazeretin var senin
 Böyle konuşmak için; bana davranıldığı gibi davranılmadı
 sana.

KORO

Ya çocuklarını öldürmek! Taş kesebilir misin yüreğini?

MEDEA

İason'u en derinden yaralamanın yolu bu.

KORO

Bu senin için de en derin acının yolu.

MEDEA

Ne yapalım, öyle olsun. Bu iş yapılanaya kadar gereksiz artık
 sözler

Sütüne! Haber göndermek için güvenebileceğim insan sensin
 Git, İason'u getir buraya. Sadık bir hizmetçi olduğun için
 Üstelik de bir kadın, tek bir laf bile etme amaçlarım hakkında.

(Sütüne çıkar.)

KORO

Atina halkı, Eretheus'un oğulları,
 Eski çağlardan bu yana refah içinde yaşadı.
 Kutsal toprakta büyüdüler, kavrulmadan işgallerle,
 Bilginin ihtişamı içinde boy attı ruhları;

Her zaman zarafetle yürütürler pırıl pırıl bir gökyüzünün
altında.

Derler ki, Pierialı dokuz esin perisi tarafından, orada
Yaratılmış, altın saçlı, uyum tanrıçası Harmonia.
Derler ki orada daldırılmış Afrodit tasını
Tatlı Sefisus'un berrak sularına;
Derler ki, toprağın üzerinde esen bal yüklü meltemlere
Üfleyen oymuş nefesini; saçlarının dalga dalga lülelerine
Tatlı kokulu güllerden yaptığı tacı takarmış,
Ve Aşk'ı çıkarılmış tahta, birlikte otursunlar diye orada,
Bilgi'yle yan yana,
Ve birlikte yaratsınlar diye mükemmelliği her sanatta.
Öyleyse, Atina, kutsal nehirlere
Sulanan böyle bir şehir, dostlarına
Sığınak olan bu topraklar, nasıl olup da
Bağrına basacak seni,
Bir evlat katilini,
Varlığıyla kirleten birini.
Öldürücü darbeyi nasıl indireceksin çocuklarına bir düşün,
Bir tart ellerinde bulaşacak olan kanı.
Diz çöküyoruz önünde Medea,
Yalvarıyoruz, yakarıyoruz sana
Ne olur, öldürme çocuklarını!
Hangi gerekçe haklı çıkaracak seni?
Hangi kararlılık güç verecek koluna ya da yüreğine
Hiç çekinmeden yüzleşmek için bu dehşetle?
O an geldiğinde, baktığında onların gözlerine,
Katil rolünü üzerine giydiğinde,
Nasıl yapacaksın bu işi?
Oğulların yalvararak önüne diz çöktüklerinde,
Bulayacak mısın elini onların kanlarına?
Yüreğin erir gider. Biliyorsun yapamayacaksın bunu.
(İason saraydan girer. Medea'ya eşlik etmek için de iki hiz-
metçi gelir evden.)

İASON

Beni çağırılmışsın. Geldim işte. Benden nefret etsen de,
Hazırım dinlemeye. Bazı yeni isteklerin varmış; nedir onlar?

MEDEA

İason, söylediklerimi affetmeni istiyorum senden.
Tahammül etmen gerek benim bu sinirli tabiatıma; sen ve ben
Paylaşıyoruz bir sürü aşk anısını. Suçlayıp duruyorum
Kendimi. "Aptalsın sen" dedim kendime,
"Delisin sen, insanlar en iyisi olsun diye planlar yaparken,
Sinirli davrandın, Kralla kavga çıkardın
Ve de tartıştın kocanla; hepimize yardım etmeye çalışıyor oysa
Asil bir karısı var; oğulları da kardeşleri olacak oğullarımın.
Neden bırakmuyorsun öfkeni? Senin derdin ne,
Tanrılar güzellikle yolunu açıyorlar işte? Ayrıca
Kollamam gereken iki oğlum var hâlâ: ve de biliyorum ki
Sürgün olarak geldik buraya, dostumuz da yok pek fazla."
Bütün bunları düşününce, anladım aptallığımı;
Gördüm ne kadar yararsız bir şeymiş öfke. Şimdi de sevinçle
karşılıyorum

Yaptıklarımı; bu yeni ittifakı bize kazandırmakla
Çok akıllıca bir iş yaptığını düşünüyorum, budalalıkmış
benimki de.

Planlarında yardım etmeliydim sana, büyük bir zevkle
Döşemeliydim gerdek yatağını, hizmet etmeliydim geline.
Ama biz kadınlar, tabiatımız bozuk demeyeyim de,
Neysel oyuz biz işte. Sen, İason, bakma kötü örneğimize,
Ya da uyma bize, cevap verme
Aptallığa aptallıkla. İtiraf ediyorum; yanlış davrandım, şimdi
Kabul ediyorum. Daha mantıklı düşündüm ama sonra.
Çocuklar! Çocuklar! İçerde misiniz? Gelin dışarı.

(Çocuklar çıkarlar. Arkalarından Lala gelir.)

Çocuklar,
Selamlayın babanızı benim yaptığım gibi ve sarılın ona
kollarınızla.

42

Unutun tartışmamızı ve sevin onu annenizin sevdiği gibi.
Arkadaş olduk; kızmıyoruz birbirinize artık.
Haydi çocuklar, tutun babanızın elini.

(Aniden gözyaşlarına boğulup döner.)

Özür dilerim,

Birden aklıma geldi, geleceğin bizden nasıl acılar gizlediği.

(Çocuklar İason'u kucakladıktan sonra Medea'ya dönerler.)

Ah çocuklar! Hayat boyu

Hep böyle uzatacak mısınız kollarınızı bana?
Ah, acı içindeki yüreğim dolup taşıyor korkuyla gözyaşlarıyla
Uzun bir zamandan sonra, sona erdirdim babanızla olan
tartışmamızı.
Ama bak şimdi, sırlıslıkam gözyaşlarıma buladım körpecik
suratlarınızı.

KORO

Hissediyorum, taze gözyaşları benim de gözlerime doluyor.
Bu şeytani plan

Dursun artık, daha ileri gitme, ne olur!

İASON

Memnun oldum, Medea,

Fikrini değiştirdiğine; ama suçlamıyorum seni aslında,
İlk başta kızıp, gücendin diye. Sadece, bir kadın doğal olarak
Kızır, kocası ikinci bir kadınla evlendiğinde.
Daha mantıklı düşündün; biraz zaman aldı ama
Vardın sonunda doğru bir karara. İşte böyle davranır
Düşünceli bir kadın. Oğullarım, size gelince, babanız
Düşündü dikkatlice ve tanrıların da yardımıyla,
İyi bir yaşam güvencesi sağladı, sizler için. Eminim, zamanı
gelince

Kardeşlerinize beraber sizler hüküm süreceksiniz Korent'te.
Büyümeye bakın ve güçlü olun sadece. Babanız ve de onun
dostu olan

Tanrılar, halleder ötesini.

Yetişkin, güçlü genç adamlar olarak görmek istiyorum sizi

Çiğnerken düşmanlarımı.

(Medea yeniden hıçkırır ve ağlar.)

Ne oluyor? Nedir bu gözyaşı seli?

Neden soldun böyle? Söylediklerim hoşuna gitmedi mi?

Neden kaçırıyorsun yüzünü?

MEDEA

Yok bir şey. Bu çocuklar

Aklıma geldi de.

İASON

Bakımını sağlayacağım onların. Gülsün yüzün.

MEDEA

Gülecek. Şüphe ettiğimden değil sözlerinden,
Ama kadınlar kadındır işte, gözyaşlarımız dökülür
kendiliğinden.

İASON

Çocuklara neden bu kadar üzülüyorsunuz?

MEDEA

Annesiyim onların.

Sen onlara uzun bir yaşam dilediğinde, bir kuşku düştü içime
Acaba öyle mi olacak diye; ve de bir hüznün çöktü üzerime.
Ama söylemem gerekenlerin söyledim ancak bir kısmını;
İşte geri kalanı. Kreon karar verdiği için
Beni Korent'ten atmaya, tastamam vardım ki farkına,
Benim için de en iyi yol bu. Eğer yaşasaydım burada,
Bela olurdu başınıza, hem sana, hem de ona.
Hepinize kin beslediğimi düşünüyor insanlar.
O yüzden gitmeliyim ben. Ama oğlanlar, isterim ki onlar
Yetişsinler senin himayen altında. Yalvar Kreon'a da, onlar
kalsınlar burada.

İASON

İkna edebilir miyim onu bilmiyorum, ama denerim.

MEDEA

O zaman karına söyle, o konuşsun babasıyla, kalsın diye
çocuklar.

İASON

Neden olmasın, tabii olur; eminim o ikna eder babasını.

MEDEA

Becerir, eğer diğer kadınlar gibiyse. Ama ben de
Yardım edebilirim bu işte. Armağanlar gönderirim karına
Bulunabilecek en tatlı şeyler yeryüzünde.

Oğlanlar götürür armağanları. Hizmetçiler, biriniz hemen
gidip getirin,

Elbiseyi ve altın tacı. Babamın babası
Güneş tanrının kendi torunlarına bıraktığı
Bu armağanlara ve soylu kocasına kavuştuğunda
Defalarca katlanacak karının mutluluğu.

.. (Kölelerden biri küçük bir sandık getirmiştir. Medea da onu
oğullarına verir.)

Çocuklar, alın bu armağanları. Götürün hemen mutlu geline,
Asil prensese; bizzat kendisine teslim edin.
Haydi gidin! Nasıl olurmuş armağan, görsün bakalım!

İASON

Neden kendini bu şeylerden mahrum bırakıyorsun, aptal
kadın?

Kraliyet sarayının elbiselere ihtiyacı mı var sanırsın?
Ya da altına? Sakla onları kendine, verme.
Eğer karım değer veriyorsa bana, uyar benim sözüme,
Pahalı hediyelerden önce, eminim buna.

MEDEA

Engel olma bana. Derler ki armağanlar, tanrıları bile ikna
edermiş;

Ölümlüler için ise, altın, bin tartışmaya değermiş.
Gün onun günü; şimdiden sonra artık mutluluğu
Yepyeni doruklara ulaşacak. Hem genç, hem de soylu.

Karşılığında

Oğullarımı sürgünden kurtarmanın, altın ne ki, veririm
hayatımı da.

Haydi çocuklar, ikiniz birlikte gidin bu zengin saraya;

Diz çökün önünde ve yalvarın; babanızın yeni karısına, benim
hanımına,
Atılmamak için bu topraklardan. Hepsinden de önemlisi,
dikkat edin,

Benim armağanlarım, bizzat onun eline geçsin.
Haydi, acele edin, becerin bu işi ve iyi haberlerle dönün geri,
Sizin ellerinize teslim edildi, annenizin uzun zamandan beri
yapmak istediği.

(İason, ardından Çocuklar ve Lala çıkarlar.)

KORO

Hiç umudum kalmadı artık,
Yaşayamayacak bu çocuklar, hiç umut yok;
Öldürmeye gidiyorlar şu anda.
Altın tacı alacak gelin,
Alacak o acımasız illeti;
Kendi elleriyle, dikkatle takacak
Bu ölüm süsünü altın sarısı saçlarına.
Dayanamaz böylesi bir güzelliğe, böyle ilahi bir ışıltıya;
Bürünecek bu giysiyi,
Takacak dövülmüş altından bu çelengi,
Süsleyecekler onlar da gelini
Girerken yeni evine, ölümler arasındaki.
O kadar ölümcül ki düşeceği tuzak,
Onu bekleyen ölüm o kadar kaçınılmaz ki,
Hiç kurtuluş yok onun zulmünden.
Ve sen, mutsuz İason, evliliği yanlış başlayan,
Sen, kralların torunusun;
Bilmiyorsun ki istediğin iyilik
Ölüm fermanı olacak oğullarının
Ve de korkunç bir damga vuracak karının kaderine.
İason, zavallı sefil!
Ne kadar güveniyor kadere ve ne kadar cahil!
Ardından da senin üzüntüne ağlıyorum zavallı ana;
Kıskançlığı yüzünden evlilik döşeginin,

Kendi çocuklarını katledeceksin;
Çünkü bir kenara bırakarak hakkı ve sadakati
Kocan seni terk etti,
Ve de gitti başka bir kadınla yaşamaya.

(Lala, ardında Çocuklar saraydan döner.)

LALA

Hanımfefendi! İki oğlunuz da kurtuldular kovulmaktan bu
topraklardan.

Prensese kendi elleriyle aldı armağanlarınızı onlardan,
Çok da sevindi. Kimse düşman değil onlara artık sarayda.

(Medea sessizdir.)

Tanrılar iyiliğimi versin benim!
İyi haber değil mi bu verdiğim? Niye duruyorsunuz öyle taş
kesilmiş gibi?

MEDEA (Kendi kendine)

Ne acımasız, ne acımasız!

LALA

Getirdiğim habere uymuyor haliniz!

MEDEA

Ne acımasız bir hayat bu!

LALA

Bilmeden,

Korkunç bir şey mi söyledim? Sandıydım ki getirdiğim
haberler iyi.

MEDEA

Haberlerin neyse o. Suçlamıyorum seni.

LALA

Öyleyse niye yere bakıp duruyorsun yaşlı gözlerle?

MEDEA

İhtiyar, beni ağlamak zorunda bırakan zorlu nedenler var.
Tanrılar

Ve benim kötü yürekli planlarım buna yol açtılar.

LALA

Korkmayın hanımfefendi, gün gelir oğullarınız sizi sokarlar
bu toprağa.

MEDEA

Daha önce ben başkalarını sokacağım toprağa. Ah, tanrılar!

(Ağlar.)

LALA

Oğullarından ayrılan tek ana siz değilsiniz ki.
Ölümlüyüz hepimiz. Doğru değil bu kadar çok üzülmek.

MEDEA

Haklısın, ihtiyar. Tutacağım öğüdünü. Şimdi git içeri,
Hazırla onları, gör işlerini, her günkü gibi.

(Lala çıkar. Çocuklar Medea'ya gelirler.)

Ah, çocuklar, oğullarım! Hem bir şehriniz var, hem de bir
eviniz;

Ayrıldığımızda da artık sonsuza kadar birliktesiniz,
Siz annesiz, bense perişan, çaresiz. Gitmem gerek
Sürgüne, başka topraklara, henüz varamadan
Tadınıza, göremeden büyüdüğünüzü,
Rahata erdiğinizi. Hiçbir zaman göremeyeceğim gelinlerinizi,
Süsleyemeyeceğim gerdek döşeklerinizi, taşıyamayacağım
meşalelerinizi.

Benim perişan çaresizliğim kendi yüreğim, yumuşamayacak!
Bir hiç içinmiş meğer her şey, bütün bu yıllar boyunca sizi
yetiştirmem,

Kol kanat germem, yorulup tükenmem ve çektiğim o korkunç
acılar

Sizi doğururken. Evet, doğru, bir zamanlar, ne umutlar
bağlamıştım

Size; bana bakacağınızı, hayal etmişim ne yazık ki,
Yaşlılık günlerimde, sizin kefenleyeceğinizi düşünmüştüm
cesedimi

Cenazemde. Nasıl da kıskanacaklardı, çocuklarım, insanlar
beni!

O tatlı, o hüznü hayaller, eridi gitti şimdi. Sizden ayrıldıktan
sonra

Tepeden tırnağa acı ve keder olacak hayatım.

Bakamayacaksınız bir daha

Annenize, bu sevgili gözlerle.
Geçmiş olacaksınız yaşamın başka bir evresine.

Sevgili oğullarım benim, neden öyle bakıyorsunuz?
Gülümsüyorsunuz
Bana, son defa, niye?

(Ağlar. Çocuklar ondan biraz uzaklaşırlar, o da Koro'ya döner.)

Ne yapacağım ben şimdi?
Kadınlar, kalmadı cesaretim. Gencecik, ıslıl ıslıl yüzleri...
Yapamayacağım. Aklıma bile getirmeyeceğim artık. Alır
giderim onları,
Korent'ten uzaklara. Niye yakmak zorunda olayım ki onların
canlarını,
Babaları acı çeksin diye, ama ben kendim acı çekeceğim iki
kez daha fazla?
Hayır, yapmayacağım. Aklıma bile getirmeyeceğim bir daha.

Ne oluyor böyle bana? Güldürecek miyim kendimi
Düşmanlarıma? Bırakacak mıyım bunu yanlarıma?
Çelik gibi olmalı sinirlerim. Ne korkak biriyim,
Tatlı sözlerimle, caydırdım kararımdan kendimi bile.
Çocuklar, içeri girin!

(Çocuklar içeri girerler, ama orada durup Medea'yı izlerler.)

Aranızda varsa kimse,
Kurban törenimde bulunmayı yasal bulmayan
İcabına bakalım onun. Titremeyecek elim.

Ah, yüreğim, yapma, yapma bunu! Ah, perişan, çaresiz
yüreğim,
Bırak, yaşasınlar. Yavrularını esirge! Yaşayalım hep birlikte
Atina'da, güven içinde; onlar da mutlu etsinler seni... Hayır!
Hayır! Hayır! Cehennemin en dibindeki bütün iblisler adına,
hayır!

İzin vermeyeceğim, oğullarımın kurban edilmesine

Düşmanlarımla öfkesine. Ayrıca başka yol da kalmadı,
Olanlar oldu. Evet, altın taç
Başında artık, giysisini de giydi asil gelin,
Ölüyor, biliyorum bunu. İşte bu yüzden, yolum çok kederli
bir yol,
Oğullarımı gönderdiğim yol ise daha da berbat, bunu
bilmeme rağmen,
Konuşacağım onlarla. Gelin çocuklar, verin ellerinizi bana,
sevgili oğlum,
Sen de. Şimdi artık vedalaşma zamanı. Ah, o güzelim
elleriniz,
O güzelim ağızlarınız, soylu, çocuksu yüzleriniz ve
vücutlarınız!
Sevgili oğullarım, hep sizinle olacak hayır dualarım, ama
burada değil, orada!
Burada hayırlı ne varsa babanız mahvetti. Ne hoş şey
Size böyle sarılmak. Yumuşak çocuk tenleri, tertemiz çocuk
nefesleri.

Gidin! Gidin, haydi! Artık bakamıyorum size.
Çektiğim acı, çoktan aştı gücümü.
(Çocuklar içeri girerler.)

Kavıyorum,

Korkunçluğunu yapacağım işin, ama öfke,
Yaşamdaki her korkunçluğun anası, hükmediyor kararına.

KORO

Sık sık tartışmalara giriştim,
Ve daha cin fikirli, daha ateşli oldum
Biz kadınlara yakışandan;
Tabiatımızın bir parçasını oluşturan, bize yön veren
Aklımız, zekâmız olmasına rağmen
İtiraf edeyim ki, hepimizde yoktur bu; bir sürü kadının
arasında
Akıl yürütme yetisinden yoksun olmayan.
Bulursunuz belki belirli birkaç kişi.

İşte bu da görüşüm: Hiç çocuk
Sahibi olmayan olan erkekler ve kadınlar
Daha şanslı olmanın keyfini çıkarırlar
Çocuğu olanlardan. Çocuksuz olanlar,
Hiçbir zaman bilmezler, bir lütuf mudur çocuklar,
Yoksa bir yük mü; ama çocuksuz olduklarından
Yaşarlar pek çok dertten uzakta.

Çocuk denilen o tatlı armağan yetişirken
Evlerinde, görüyorum hep, bazıları
Yıkılmış, yıpranmış oluyorlar bitip tükenmez kaygılarla,
İlkin, nasıl sağlanacak diye çocukların güvenlikleri, sağlıkları;
Ve vermek için onlara imkânları, ileride içinde yaşayacakları;
Ardından da şu kaygı gelir:

Hiçbir zaman bilemezler, harcadıkları emekler
Hayırlı bir evlat için midir, yoksa hayırsız bir evlat için mi?

İnsan yaşamına musallat olan
Ortak dertlerin dışında daha da beter bir tanesi vardır:
Düşünmeye başladığımızda, kurtardılar diye başlarını en
sonunda,

Büyüdüler çocuklar ve dahası hatta
Kibar ve namuslu biri oldular diye; ne gelir başınıza?
Dönüverir talihiniz ve Azrail çıkar ortaya
Kapar götürür çocuğunuzu bilinmezliğe.

Öyleyse insanlar niye şükretmeli ki tanrılara,
Zaten acı dolu olan yüklerini, ilave bir acıyla,
Tüm acılardan acı olan evlat acısıyla
Arttırdıkları için mi biraz daha?

MEDEA

Dostlarım, epeydir bir haber bekliyorum saraydan.
Ne oldu acaba daha sonra? İason'un bir kölesini görüyorum
Geliyor işte, nefes nefese. Korkunç haberler getiriyor
herhalde.

(Haberci girer.)

HABERCİ

Medea! Git buralardan, kaç! Ne yaptın öyle!
Ne kötü, ne korkunç bir şey! Gemi ya da araba
Ne bulursan onunla kaç!

MEDEA

Neden kaçayım?

HABERCİ

Prences öldü, babası Kral Kreon da.
Senin verdiğin zehirle, öldüler ikisi de.

MEDEA

Mükemmel, çok sevindim bu habere
Dostum ve de velinimetim olarak kabul ediyorum seni
bundan böyle.

HABERCİ

Ne? Aklın yerinde mi senin, yoksa delirdin de zırvalıyor
musun? İşleyip de
Böyle korkunç bir suçu kraliyet ailesine karşı, bir de mutlu
mu oluyorsun

İşitmekten? Korkudan titretmiyor mu seni böyle şeyler?

MEDEA

İyi bir yanıt verirdim buna dostum,
Ama acele etme şimdi, anlat bana, nasıl öldüler?
İki kat fazla zevk duyarım, ölümleri korkunç olduysa eğer.

HABERCİ

İki küçük oğlun tutuşmuşlar el ele, gelip de girdiklerinde
Saraydan içeri babalarıyla, düğün de yapıyordu ya,
Hizmetçiler çok sevindiler. Bizler, hepimiz çok üzülmüştük
Duyduğumuzda sana nasıl davranıldığını, bir laf dolaşmaya
başlamıştı şimdi de

Etrafta, kulaktan kulağa, İason ve sen barıştınız diye.

O yüzden sevinmiştik oğlanları gördüğümüzü; ellerini öptü
biri

Bir diğeri o tatlı saçlarını. Ben şahsen o kadar sevinmişim ki,
İzledim onları prensesin odasına kadar. Hanımefendimiz,

Sizin yerine ona hanımefendi diyoruz artık biz, görmeden
önce

Oğullarınızın geldiğini, gözleri sadece
İason'daydı; ama görünce onları, indirdi gözlerini ve çevirdi
O güzel yüzünü öteye, kızıştı geldiler diye
Onun odasına. Ardından kocanız yatıştırdı
Onun kabalığını, çocukça davranışını. "Yapmamalısın" dedi,
"Dostça davranmalısın dostlarımıza. Dön yüzünü şimdi,
Ve bırak sinirlenmeyi. Kocanın sevdiklerini
Sen de sevmelisin. Al şimdi bu hediyeleri," ve ekledi, "Söyle
Babana da, benim hatırıma kaldırsın bu çocukların sürgün
cezasını."

Böylece, prenses görünce o güzel hediyeleri, yumuşadı
Ve ikna oldu İason ne istiyorsa yapmaya. Daha
Çıkmadan İason ve oğulların evden, birden
Aldı işlemeli giysiyi ve giydi üzerine. Sonra da yerleştirdi
Bukle bukle saçlarına altın tacı ve başladı
Parlak aynada üstünü başını düzeltmeye, gülümseyerek
Orada yansıyan cansız suretine. Sonra kalktı ayağa,
Başladı kırıtarak bir o yana bir bu yana yürümeye odada
Beyaz çıplak ayaklarıyla, ve sık sık dönüp bakıyordu,
Giysi tatlı kıvrımlarla topuklarına doğru nasıl dökülüyor,
görmeye çalışıyordu.

Sonra birdenbire korkunç bir şey olduğunu gördük. Rengi
Attı, yana doğru sendeledi, zangır zangır titremeye başladı.
Zar zor bir iskemleye çöktü,

Yoksa yığılıp kalacaktı yere. Sonra, yanındakilerden biri
Yaşlı bir kadın, herhalde gazabına uğradı diye düşünerek
Pan'ın

Ya da başka bir tanrının, avaz avaz dua okumaya başladı.
Ama ardından, kızcağızın dudaklarından beyaz köpükler
geldiğini gördü;

Gözleri döndü prensesin, akı göründü;

Teninin her tarafından kanlar süzüldü. Yaşlı kadın anladı
Hatasını, bıraktı duayı, ağıta başladı.
Bir hizmetçi, acele koşup gitti Kral'ı çağırılmaya, bir diğeri
Gitti İason'u bulup da ona anlatmaya, başına neler geldiğini
Taze gelinin; bir sürü insanla
Doldu saray, koşuşturan oraya buraya.
Bunların hepsi,
Birkaç saniye içinde olup bitti, iyi bir koşucu belki de
Yüz metre koşardı ancak bu sürede; konuşamaz oldu,
kapandı gözleri.

Ardından kendine geldi, zavallı kız, korkunç bir çığlık attı,
Vücutunda sanki iki bela birden savaşıyorlardı: Birincisi,
Başındaki altın tacı birden ateş aldı.
Garip, kasıp kavuran alevler sardı; öte yandan o güzel giysi
Çocuklarının ona verdikleri, ah zavallı, zavallı kız, o şey,
Yiyordu taze etini. Sandalyeden sıçradı kalktı
Alevler içinde ve koştu sallayarak başını, o uzun saçlarını
Bir o yana, bir bu yana, fırlatıp atmaya çalışıyordu tacı.
Altından halka çıkmıyordu, sınıksız oturmuştu;
Salladıkça kafasını, daha beter alev alıyordu saçları.
En sonunda yorgun düşüp umutsuzluktan, yığıldı yere
Babası dışında hiç kimse, tanıyamazdı onu.
Ürkütücü bir biçimde çarpılmıştı yüzü, gözleri;
Başından aşağı alevlerle birlikte kanlar iniyordu, eti
Görünmeyen etkisiyle zehirin, eriyordu,
Çam ağacının kabuğundan süzülen sakız gibiydi, kemikleri
görünüyordu,
Korkunç bir haldeydi. Aramızdan hiç kimse cesaret edemedi
dokunmaya
Onun vücuduna. Gördüklerimiz, yeteri kadar ders olmuştu
hepimize.

Ama babası girdi odaya birdenbire.
Anlamadı zavallı adam, ne tür ölümün pençesine

Düştüğünü evladının. Attı kendini onun yanına yere,
Başladı avaz avaz hıçkırmaya ve öpmeye kızını, onu kollarına
aldı

Ve haykırdı, "Sevgili yavrum, zavallı yavrum, nedir böyle
zalimce

Son veren senin yaşamına? Kimdir koparıp alan tek
çocuğumu benden,

Bu ihtiyar yaşımda, bir ayağım çukurdayken? Ah, ben de
öleyim, bırakın,

Seninle birlikte sevgili kızım!" Az sonra durdu gözyaşları ve
ağlaması,

Doğrulamaya çalıştı yerden yaşlı vücuduyla; ve sonra da
Şarışık nasıl tutunursa defnenin dallarına o da yapışıp kaldı
Birden o giysiye. İşte o zaman ölümüne bir güreş başladı;
Kreon kalkmaya çalışıyordu dizlerinin üzerine; prenses ise
çekiyordu onu yere.

Eğer zorlasaydı Kreon, sıyrılırdı kemiklerinden yaşlı eti.

Kral, sonunda umarsız çabalarına son verdi;

Acıyla zayıf düştü, teslim oldu ve verdi son nefesini.

Şimdi, baba-kız buluştular ölümde; öyle bir manzara ki,

Hak ediyor gözyaşlarını, yatıyorlar orada yan yana.

Sana, Medea,

Diyecek başka sözüm yok. Sen bilirsin en iyi,

Nasıl savuşturacağını misillemeyi. İnsan yaşamına gelince,

Bir gölge o sadece, epeydir inaniyorum buna. Ve şunu

Söylüyorum hiç tereddüt etmeden: Pek çok insan tarafından

Akıllı diye anılanlar, bilgece hikmetler ortaya koyanlar,

Onların aptallıklarıdır en kabahatli olanlar.

Mutluluk hiç kimsenin mülkiyetinde değildir. Kader.

Bazen birine güler, bazen de ötekine; ve

Zenginlik arttıkça, mutluluk artmaz asla!

(Hâberci çıkar.)

KORO

Gördük bu gün, göklerin iradesi, darbe üstüne darbe

İndirip İason'a adalet ve bela getirdi.

MEDEA

Dostlarım, yolum artık belli: En kısa zamanda
Öldüreğim çocuklarımı ve kaçacağım Korent'ten. Olmaz
Gecikmek ve böylece teslim etmek onları başka ellere
Daha iyi bir gerekçeyle öldürsünler diye. Çünkü ölecekler
Her durumda; ve kesin kes ölecekleri için de, onlara hayat
veren

Ben öldürmeliyim onları. Silahlan yüreğim: yapacağın

Bu şey korkunç bir şey, ama kaçınılmaz.

Beklemek niye öyleyse? Haydi, lanetli elim, al kılıcı;

Al ve yürü yerine, umutsuzluk cephesine.

Korkaklık yok, yok tatlı anılar; unut

Onları bir zamanlar sevdiğini, kendi vücudunla onlara
hayat verdiğini.

Bir kısa gün için unut çocuklarını; sonra da

Ağla, çok sevdiğin oğulların onlar, onları sen öldürmüş
olsan da.

Yaşam çok acımasız davrandı bana.

(Medea eve girer.)

KORO

Uyan Toprak Ana! Güneş Babanın parlak ışıkları,

Bak! Bak da gör bu lanetli kadını

Kirletmek için çocuklarının kanıyla elini

Kaldırmadan o katil kolunu!

Çünkü bu çocuklar senin altın ırkımdan

Ve biz ölümlüler için Tanrıların damarlarından

Çoğalıp gelen kanı dökmek korkunç bir şeydir.

Göklerden doğan aydınlık, tut onu, durdur onu,

Arındır onun sarayını, bu aşağılık,

Bu eli kanlı intikam şeytanından!

Boşa gitti bütün emeklerin, onlar için tükettiğin! Ziyan oldu;

Karnında taşıdığın bebeciklere verdiğin sevgin!

Niye geçtin de geldin, barbar denizlerinin
Kapılarında duran, büyülü, lacivert kayaların arasından?
Bu intikam niye yiyip bitirdi yüreğini,
Çocuk katliamıyla tükenmek için mi?
Kandaşının kanı düşüp yere toprağı kirletirse,
Bir lanet asılı demektir insan hayatı üzerinde;
Ve cinayet, göklerin adaletine göre takdir eder
Suçlunun evine uygun düşecek ağır cezayı.
(Evin içinden bir çocuk çığlığı duyulur.)

KORO

Duyuyor musunuz? İmdat istiyor çocuklar?
Ah, zavallı, lanetli kadın!
.. ÇOCUKLARIN SESLERİ
Yardım edin! İmdat! İmdat! Anne! Bırak gideyim!
Anne! Öldürme bizi!

KORO

Girelim mi içeri?
Muhakkak kurtarmamız gerek çocukların yaşamını!
ÇOCUKLARIN SESLERİ
İmdat! İmdat! Tanrılar aşkına yardım edin! Öldürüyor bizleri!
Kaçamıyoruz kılıcından!

KORO

Ah zavallı ana, kendi doğurduğunu yok etmek,
Kendi vücudunun bebeciklerini öldürmek!
Taştansın sen, çeliktensin, aynen kararlaştırdığın gibi.

Ama bir zamanlar, eskiden
Duymuştum, bir kadın vardı,
Kendi çocuđuna el kaldıran.
İno'ydu bu, bir tanrı onun aklını başından aldı,
Hera, Zeus'un karısı,
Sürdü onu evinden, bütün dünyayı dolaştı.
Istırap içinde, itti çocuklarını denize;
Lekelendiđi için çocuklarının cinayetiyle,

Derin uçurumun kenarından, o da attı ayağını,
İşte böyle sona erdi hayatı,
Kavuştu iki ođluna ölümde.

Ne olabilir ki bunun ardından, kötü ya da kabul edilemez
olan?

Ah, acı dolu, tutku dolu yatağı kadının
Yeryüzünde nasıl bir üzüntü, bir lanet yarattın!

(Koşarak, nefes nefese İason girer.)

İASON

Hey, siz kadınlar, kapının orada duran! Medea,
Evin içinde mi hâlâ? Alçak katil! Gitti mi yoksa?
Kaçtı mı? Yemin ediyorum, Kraliyet sarayı adına
Almaya ant içtiğim intikamımdan kaçmak için,
Ya kanat takıp yedi kat üstüne çıksın arşın,
Ya da yerin dibine girip saklansın. Kralı öldürdü,
Ve de prensesi! Gidebileceđini mi sanıyor ceza görmeden?

Neyse, derdim o değil, çocuklar aslında.
Acı çektirdiği insanlar acı çektirirler ona nasılsa;
Ben asıl oğullarımı kurtarmaya geldim, gelmeden Kreon'un
ailesi
Öldürmeye onları, intikamını almak için, analarının işlediği
Bu söze gelmez cinayetin.

KORO

İason, daha öğreneceksin
Ne kadar büyük derdin, yoksa konuşmazdın böyle

İASON

Ne derdi? Beni de mi öldürmeye çalışıyor Medea?

KORO

Oğulların da öldü. Anneleri iki ođlunu da öldürdü.

İASON

Ne? Oğullarımı mı öldürdü? Yandı yüreğim.

KORO

Öldü her ikisi de.

İASON

Neredeler şimdi? Dışarıda mı öldürdü onları yoksa evin içinde mi?

KORO

Aç o kapıyı da gör nasıl kanlar içinde yattıklarını.

İASON

Köleler, gelin buraya! Açın kapıları! Açın da göreyim
Çifte dehşeti: Oğullarımın cesedini ve geberteceğim o kadını.

(İason kapıları yumruklar.

Medea çatıda görünür. Ejderhalar tarafından çekilen bir arabada oturmaktadır ve iki çocuğunun cesetleri de yanındadır.)

MEDEA

İason! Ne diye vurup duruyorsun kapılara, arayıp da
Ölü çocuklarını ve onların katili beni? Kes artık! Yeter! Sessiz ol!
Varsa benimle bir işin, dilediğini söyleyebilirsin,
Ama el süremezsin bize, bu arabanın içinde
Düşmanlarımızın elinden kurtarmak için bizi, bu arabayı
Güneş Baba gönderdi.

İASON

Seni gidi çirkef! Bütün kadınlar arasında sensin sen,
Tanrılar, ben ve tüm insan soyu tarafından en çok nefret
edilen!

Bir anne olarak dayanabildin demek kılıç çekmeye
Kendi yavrularına; evlatsız koymak için beni, mahvetmek
için hayatımı.

Böyle bir cinayetten sonra, böyle bir suçun iğrenç lekesi
alnında

Ne yüzle bakabiliyorsun Güneş'e, Toprak'a? Tanrılar yaksın
senin hayatımı da!

Şimdi aklım başıma geldi; eskiden yaptığım delilikti, seni
Alıp geldiğimde vahşilerin topraklarındaki sarayından,
Getirdiğimde seni Yunan eline, sen, canlı lanet, çoktan

İhanet etmiştin, hem babana hem de öz toprağına.
Senin günahlarının ceremesini tanrılar bana ödetti.
Çoktan öldürmüştün bile erkek kardeşini kendi ocağında
O güzelim tekreme, Argos'a ilk ayak bastığında.
Senin başlangıcında o daha... Karım oldun sonra da ve
doğurdun

Çocuklarımı; şimdi de düpedüz cinsel kıskançlık yüzünden
Öldürdün onları! Bütün Yunanistan'da tek bir kadın bile
yoktur

Bunu yapabilecek; ama ben onları tercih etmedim,
Seninle evlendim, karı olarak nefret ve cinayeti seçtim.
Ama, şimdi ne fayda? Gün boyu küfredsem sana, pişmanlık
Gelmez aklına, çünkü kalbin duygu geçirmez olmuş. Defol git!
Yıkıl gözümün önünden, çocuk katili, pis ifrit!
Bırak da yas tutayım kaderime: yitirdim
Taze gelinimi; yitirdim iki oğlumu, can verdiğim
Ve yetiştirdiğim; bir daha canlı göremeyeceğim artık onları.

MEDEA

Eğer gerekseydi, geniş bir şekilde yanıtlardım
Söylediğin her kelimeyi; ama herkesin babası Zeus
Çok iyi bilir ki, bir zamanlar nasıl hizmet ettim sana; sonra da
Sen nasıl karşılığını ödedin bu hizmetlerimin. Yanılmışsın,
yatağımanın şerefini
İki paralık edip de güzel güzel yaşayabileceğini, sonra da
bana gülebileceğini

Düşündüysen. Prenses de yanılmıştı ve tabii
Kreon da, seni damat olarak aldığında
Ve beni kovabileceğini, bunun da yanına kalacağını
sandığında.

Şimdi artık ne istersen de bana! Dişi kaplan, Tanrıça Skilla!
Ne gelirse aklına! Ta yüreğinden vurdum seni; hak ettin bunu!

İASON

Sen de acı çekiyorsun; senin kaybın daha az değil
benimkinden!

MEDEA

Ama benim acımın adil bedeli, yüzünden koparıp aldığım
Doğru;
gölüşün.

IASON

Ah çocuklar! Ne bela bir ana vermiş size kader!

MEDEA

Oğullarım! Sizin hayatlarınıza mal oldu babanızın ihaneti.

IASON

Oğullarımı, benim ellerim öldürmedi.

MEDEA

Hayır, öldürmedi onları senin ellerin,
Senin beni küçük düşürmen öldürdü ve de yeni gelinin.

IASON

Onları öldürmek için yeterli bir neden mi bu sence,
Artık yatmıyor olmam seninle?

MEDEA

Ya bu yara,
Bir kadın için az buz bir şey mi, sana göre?

IASON

Evet,
Mütevazı bir kadın için; ama dünyanın sonu demektir sana
kalırsa.

MEDEA

Ben de yaralayabilirim seni: oğulların öldüler!

IASON

Öldüler mü? Hayır! Yaşıyorlar,
İntikam almak için hayatında hep olacaklar.

MEDEA

Kim başlattı bu kan davasını?
Tanrılar biliyor onu.

IASON

Evet, biliyorlar senin yüreğinin sefilliğini.

MEDEA

Devam et iğrenmeye! O acı sesin! Ondan da ben nasıl
iğreniyorum bilemezsin!

IASON

Bilmez miyim? Ben de aynen öyle iğreniyorum senin sesinden.
Anlaşalım ve ayrılalım hemen.

MEDEA

Hemen. İyi de ne anlaşması bu böyle? Yine ne istiyorsun
benden?

IASON

Oğullarımı ver bana, cenaze törenleri için ve ağıt yakmaya.

MEDEA

Hayır, olmaz! Ben kendim götüreceğim onları tapınağa
Yücelerin tanrıçası Hera'ya; orada, kutsal mahalde ben
Gömeceğim onları ellerimle, emin olmak için düşmanlarımın
Hiçbiri, saldırmalarını ya da hakaret etmesinler mezarlarına.
Ve her yıl bir festival yapılmasını ve kurbanlar sunulmasını
buyuracağım

Korent'de yaşayan insanlar tarafından,
Anmak için bu az rastlanır cinayeti. Ben de
Atina'ya gideceğim. Erektus'un şehrine, bir yuva kurmak için
Aegeus'un oğlu Pandion'la. Sen de, hak ettiğın gibi,
Hiç de kahramanca olmayan bir ölümle öleceksin, kafan
yanılacak

Argos'un gövdesinden düşen bir kalasla. Böylece rezil bir
biçimde

Sona erdirecek senin kaderin bana duyduğın aşkın hikâyesini

IASON

Çocukların kanının laneti üzerinde olacak!
Adaletin öcü seni yakıp kavuracak.

MEDEA

Hangi tanrı duyar senin beddualarını?
Sen, yemin bozan, konuklarını dolandıran, yalancı!

İASON

Pis, iğrenç çocuk katili!

MEDEA

Evine dön, karın bekliyor, gömülmeyi.

İASON

Gidiyorum, babaydım bir zamanlar, şimdi çocuksuz kaldın

MEDEA

Çok erken yas tutuyorsun. Daha yaşlılık günlerin var.

İASON

Ah çocuklar, ne kadar yakındınız bana!

MEDEA

Annelerine yakındılar, sana değil.

İASON

Yakındılar sana ha ve sen de öldürdün onları?

MEDEA

Evet, İason, paramparça etmek için senin yüreğini.

İASON

Bir tutsam onları kollarımda, bir sarılısam,

Bir öpsem yanaklarından.

MEDEA

Varmış demek güzel sözlerin onlar için söyleceğin, varmış
öpücüklerin,

Ama az önce evlatlıktan reddedyordun onları, sürgüne
gönderiyordun.

İASON

Tanrılar hakkı için, bir kerecik dokunayım onların yumuşacık
tenlerine

MEDEA

Dokunamayacaksın. Tüketme nefesini boşu boşuna.

İASON

Zeus, duyuyor musun, kendi çocuklarının kanyıyla lekeli,

Bu vahşi yaratık tarafından, nasıl aşağılandığımı,

Nasıl reddedildiğimi?

Ama şimdi, yettikçe zaman, gücüm elverdikçe,

Yas tutup ağıt yakacağım bu acılı günümde,
Tanıklığa çağıracağım tanrıları, görsünler
Nasıl öldürdü oğullarımı ve nasıl izin vermedi
Onlara dokunmama, ya da gömmeme onları.
Tanrılar, ölmüş görmektense oğullarımı
Keşke büyütmeseydim onları,
Ya da hiç görmeseydim yaşadıklarını,
Sensin onların katili!

(Bu sözler sırasında, araba gözden kaybolur.)

KORO

Çeşit çeşit Kader dağıtır insanlara, Zeus, Olimpos Dağında;
Tanrılar çeşit çeşit olayları sona erdirir, hiç beklenmedik bir
sonla.

Olacağını sandığımız şeyler olmayıverir,
Hiç olamaz sandığımız şeyleri tanrılar mümkün kılar,
yapıverir;

Bu öykünün sonu da böyle biter.

SON